DOLABANI

ܕܘܠܒܐܢܝ

ܡܦܝܣܐ

ܕܫܢܝܗ ܘܠܪܟܬܗ

ܕܡܪܝ ܦܝܠܘܟܣܝܢܘܣ ܝܘܚܢܢ ܕܘܠܒܐܢܝ

ܡܝܛܪܘܦܘܠܝܛܐ ܕܡܪܕܝܢ ܕܡܥܠܝܘܬܐ

1885 . 1947 - 1969

ܣܝܡܐ

ܠܡܪܝ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܒܪܐܠܐ ܐܕܝ

ܐܣܛܠܐ

ܒܥܘܬܐ

ܟܕ ܡܫܘܫܐ ܗܘܐ ܕܡܬܪܓܡܢܐ ܟܬܒܐ ܕܦܘܢܩܝܐ ܥܒܪܝܐ ܕܫܦܝܪܘܬܐ
ܕܡܬܪܓܡܢܘܬܐ ܕܟܬܒܐ ܐܚܪܢܐ ܕܒܚܘܪܐ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܗܘ ܕܒܥܒܕ
ܡܪܢܐ ܡܪܝ ܦܠܚܘ ܟܢܫܘܢ ܡܘܫܐ ܘܡܠܐܟ ܡܫܪܘܦܘܬܐ
ܘܡܪܕܝܢ ܘܠܡܦܩܢܘ ܡܢܟܘܢ. ܦܠܚܘܬܐ ܘܐܚܪܢܝܢ ܢܗܘܘܢ ܟܢܘܫ
ܡܫܠܡ ܐܚܪܢܐ ܢܗܘܘܢ ܘܡܠܟ ܠܫܡܐ ܫܦܝܪ ܢܗܘܘܢ. ܘܢܫܬܐ
ܠܡܬܪܓܡܢܘ ܠܥܒܕܐ ܚܕ ܘܡܫܬܠܡ ܒܗ ܡܫܬܠܡܘ ܘܫܒܪܐ
ܘܐܘܪܚܐ ܡܢܗܘܢ ܡܫܒܚ ܦܪܫܐ. ܘܐܝܟ ܕܡܫܬܠܡ ܠܟܠܗ
ܘܫܒܐ ܗܠܝܢ ܕܡܫܒܚܐ ܡܠܬܐ ܐܬܘܪܝܐ ܒܝܕ ܐܚܪܢܐ ܢܗܘܘܢ
ܡܢ ܠܥܒܐ ܚܕ ܘܐܚܪܢܐ ܡܢܗܘܢ ܘܦܬܓܡܐ ܒܫܘܪܝܐ ܒܗ
ܘܠܘܩܒܠ ܠܟܠܗ ܦܫܝܛܐ. ܒܡܫܡܫܢܘܬܐ ܒܐܝܕ ܫܦܝܪܐ
ܦܪܘܫܘܬܐ ܕܝܢ ܦܢܝܐ. ܘܡܠܟܘܬܐ ܗܝ ܠܟܠ ܠܡܫܟܚܘ
ܒܫܘܠܡܐ ܗܘܐ ܕܡܠܐܟܐ ܕܒܝܬ ܫܡܝܐ ܘܐܘܪܚܐ
ܘܫܠܝܚ ܒܫܘܠ ܐܘܪܚܐ ܫܠܡܐ.

ܘܐܝܟ ܕܠܥܘܕܪܢ ܡܕܡ ܡܢ ܡܫܡܫܢܐ ܕܗܘ ܐܒܐ ܒܪܝܟܐ ܕܐܝܟ
ܐܝܟ ܡܠܦܢܐ ܘܡܫܡܫܢܐ. ܒܝܕ ܦܪܘܫܘܬܐ ܡܫܬܘܕܝܢ ܐܢܐ ،
ܘܐܝܟ ܕܡܫܠܡ ܠܪܘܚܗ ܘܚܝܠܐ ܡܬܒܥܐ ܐܢܐ. ܘܒܥܘܬܐ ܠܟܠ
ܒܪܝܐ ܡܫܒܚܐ ܡܫܬܠܡ ܠܐܠܗܐ ܡܫܡܫ ܐܢܐ.

ܐܪܒܝܠ ܐܬܘܪܝܐ ܒܪܐܫܝܬܐ
ܒܪܛܠܐ ܐܝܕܝܢ

ܦܘܫܩܐ
ܕܚܝܘܗܝ ܕܡܪܝ ܦܝܠܟܣܝܢܘܣ
ܝܘܚܢܢ ܕܘܠܒܐܢܝ ܡܝܛܪܘܦܘܠܝܛܐ
ܕܡܪܕܝܢ ܘܕܠܘܬܒܠܗ 1885-1969

- ܟܬܒܗ ܠܗ -

ܐ: ܡܕܝܢܬ ܡܘܠܕܗ

ܡܪܕܝܢ ܗ̇ܝ ܡܕܝܢܬܐ ܥܬܝܩܬܐ ܕܒܝܬ ܢܗܪܝܢ ܕܐܪܡܝܐ ܠܡܕܝܢܬܐ ܥܬܝܩܬܐ ܘܡܫܝܚܝܬܐ. ܘܟܬܒܘ ܐܝܬ ܥܘܗܕܢܐ ܥܠܝܗ̇ 2750 ܩ.ܡ. ܘܡܠܬܐ ܒܓܢܗ ܠܫܡܐ ܡܪܕܐ. ܘܒܬܪ ܟܕ ܩܪܝܬܐ ܘܒܬܪܗ ܥܠܝܗ̇ 880 ܩ.ܡ. ܡܠܟܘ ܐܬܘܪܝܐ ܘܦܪܣܝܐ ܘܐܦ ܝܘܢܝܐ ܘܪܘܡܝܐ ܘܡܫܝܚܝܐ ܠܡܠܟ ܢܫܝܒ ܐܬܘܪܝܐ ܘܐܦ ܡܫܬܡܗܐ ܗ̇ܘܬ ܗܘܢܝܢ (ܐܪܕܘܟܐ) ܕܟܠܗ̇ ܠܐܪܡܝܐ ܕܗܘܪܐ ܕܡܢܝܢ ܡܢ ܚܝܠܐ ܕܢܘܪܐ ܐܟܘ ܕܝܘܬܢ ܚܕܘܪܐ. ܘܡܕܝܢ ܠܗ̇ ܥܢܝܢ ܘܦܪܘܣܐ ܡܢ ܕܝܪܐ ܥܪܒܝܐ ܘܡܢܗ̇ ܠܐܠܐܦܝܐ ܦܬܝܐ ܕܡܬܢܗܪܝܢ ܐܝܟ ܕܝܠܗ̇ ܒܦܘܢܝܗ̇. ܘܐܬܟܬܠܒ ܥܠܗ̇ ܥܒܪܐ ܘܡܠܒܫܐ ܣܡܝܟܬܐ ܒܟܐܦܐ ܘܗܢܐ ܕܐܝܟ ܛܘܪܐ ܗܘܐ ܘܐܝܟܢܐ ܘܚܝܢ ܕܡܬܚܙܝܢ ܠܐܢܫ ܒܪܢܫܐ ܦܝܫܝܢ ܠܚܕܘܬܐ

ܟܠܗܝܢ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܕܡܕܢܚܝܢ ܠܗ̇. ܘܒܡܕܢܚܗ̇ ܒܡܕܢܚܝܬܐ ܕ
ܘܒܐܬܘܪܝܐ ܕܦܪ̈ܣܝܢ ܕܒܒܝܬ ܢܗܪ̈ܝܢ ܘܣܘܪܝܐ ܟܠܗܘܢ
ܕܒܗܘܢ ܗܘܐ ܘܡܬܬܪܒܝܐ ܘܝܗܒ ܟܠܗܝܢ ܠܐܠܗܘܬܐ ܕܥܒܕܗ̇
ܘܡܫܡܠܝܐ ܥܒܕܐ ܕܐܬܪܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܐܚܪܢܐ.

ܒ: ܡܥܪܒܐ

ܐܠܐ ܡܢ ܫܘܠܛܢܐ ܕܬܘܪܟܝܐ ܕܪ̈ܘܡܝܐ ܕܡܥܪܒܐ ܫܘܚܠܦ
ܠܒܝܫܐ ܕܐܬܪ ܠܫܘܠܛܢܘܬܐ ܕܪ̈ܘܡܝܐ ܕܒܝܬ ܢܗܪ̈ܝܢ ܕܒܗ̇
ܘܡܢ ܕܟܢܫ ܘܫܒܝܐ ܘܡܬܚܠܡܝܢ ܗܘܘ ܡܣܩܘܒܝܢ (ܐܘܪܡܝܐ)
ܘܐܝܟ ܠܡܕܢܚܐ ܘܐܬܘܪ̈ܝܐ ܕܗܘܐ ܠܗ ܡܫܝܚܝܐ ܡܠܟܐ ܕܒܝܬܐ.
ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܡܢܗ ܕܐܬܘܪ̈ܝܐ ܕܐܬܪܐ ܕܡܫܡܫ ܐܘܪܡܝܐ،
ܘܐܣܝܪܐ ܠܗܝ. ܘܗܘ ܐܣܝܪܐ ܡܘܣܝܡ. ܘܒܠܫܢܐ ܕܚܘܝܐ
ܠܒܫ ܢܝܫ "ܘܡܠܟܘܬ". ܘܗܘܐ ܡܫܝܚܐ ܡܢ ܕܝܢܐ ܘܐܬܪܘܗܝ
ܢܦܠ ܠܟܠ ܡܠܟܐ ܕܪ̈ܘܡܝܐ ܠܐܝܬܘܗܝ ܦܫܝܛܐ ܐܦܢܘ ܥܒܕܐ
ܕܪܘܡ: ܕܝ ܫܘܠܛܢܐ ܐܚܪܢܐ ܕܝܘܢܝܐ ܘܐܬܪܘܬܐ ܩܕܝܫܐ
ܕܫܢܬ 1810 ܗ̄ ܐܡܪ: ܐܘܪܡܝܐ ܘܡܠܟܘܬ ܕܒܪܗ ܡܣܩܘܒ.
ܕܒܫܢܬܐ ܡܢ ܡܣܩܘܒ ܢܦܩ ܕܘܟܝܐ ܕܐܘܪܡܝܐ ܡܠܟ ܘܐܬܝܗ:
ܡܣܩܘܒ ܐܘܪܡܝܐ ܘܡܠܟܘܬ ܐܡܪ ܕܡܣܩܘܒ ܐܘܪܡܝܐ. ܘܡܢ
ܗܘܟܐ ܐܬܟܠܝ ܕܘܟܝܐ ܕܡܫܝܚܐ ܠܐܘܪܡܝܐ ܘܕܘܡܠܟܘܬ.
ܘܐܬܝܕܥ ܡܫܝܚܐ ܗܘܐ ܒܐܬܪܘܬܗ ܠܡܣܩܘܒܝܐ ܕܐܬܪܘܬܐ
ܕܫܡܗ ܠܡܫܡܠܝܐ ܕܐܬܪܗ ܒܐܘܪ ܢܝܫܝܐ. ܘܡܫܡܠܝܐ ܠܗ ܕܫܡܐ
ܠܡܫܡܪ ܠܟܝܢܐ ܕܟܠܐ ܘܐܬܪܘܬܐ ܩܕܝܫܐ ܗܘܐ ܗܘܐ ܐܘܡܠܟܐ
ܘܐܬܪܐ ܕܡܣܩܘܒܝܐ. ܘܩܘܡ ܡܫܡܫ ܐܢܫܐ ܡܢ ܟܠܗ ܡܫܝܚܝܐ

ܘܡ̈ܕܪܫܐ: ܡܕܪܫܬܐ ܠܠܬܝܢܐ، ܡܕܪܫܬ ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ. ܡܕܪܫܬܐ ܕܟܠܕܝܐ. ܡܕܪܫܬܐ
ܕܐܪ̈ܡܢܝܐ، ܘܡܕܪܫܬܐ ܡܫܝܚܝܬܐ. ܘܡܕܪܫܬܐ ܕܦܪܘܛܣܛܢܛܐ ܘܡܕܪܫܬܐ
ܠܬܝܢܐ ܘܡܕܪܫܬܐ ܝܗܘܕܝܐ. ܘܡ̈ܕܪܫܐ ܐܘܪܚ ܐܬܬܣܝܡܘ
ܒܡܕܝܢܬܐ: ܕܡܕܢܚܐ ܕܟܪܝܣܛܝܢܝܐ ܘܕܡ̈ܫܝܚܝܐ ܡܘܣܝܢ. ܘܐܚܪ̈ܢܝܐ
ܗܘܘ ܒܠܒܕ ܡܘܬ̈ܒܐ ܘܕܡ̈ܫܡܠܝܬܐ. ܡܕܪܫܬܐ ܕܟܠܕܝܐ ܗܘܬ ܗܘܬ
ܒܡܘܬܒܐ ܕܡ̈ܫܡܠܝܬܐ ܒܫܢܬ 1870 ܡ ܘ- 1871 ܒܐܝܕܝ.
ܘܒܪ ܒܝܬ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܗܘ ܐܝܟ ܗܘܐ ܒܝܬ ܡܘܬܒܐ.
ܘܡܠܦܢܐ ܗܘܐܘ ܗܘܐ ܒܝܬ ܡܘܬܒܐ ܕܐܣܝܘܬܐ ܘܚܟܡܬܐ. ܘܡܫ̈ܡܫܢܐ
ܒܒܪ̈ܬ ܩܠܝܬܐ ܠܟܘܠܗܘܢ ܒܢܘܡܘܣܐ ܗܘܘ ܡܕܡܪܝܢ ܘܡܫܡܫ
ܡܫܡܠܝܐ ܒܡܫܬܡܠܝܢ. ܘܡܕܪܫܬܐ ܕܒܪ̈ܬ ܩܠܝܬܐ ܒܡܘܬܒܐ
ܐܚܪܢܐ ܕܦܛܪܝܪܟܐ ܘܐܝܟܢܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܘܡܕܝܢܬܐ ܘܒܗܝ
ܗܘܬ ܒܪ̈ܬܐ ܡܣܬܒܪܢܐ ܒܦܛܪܝܪܟܘܬܐ ܕܒܝܬ ܡܣܬܒܪܢܐ ܕܡ
ܘܕܡܫܬܡܠܝܢ ܘܡܫܡܠܝܢ.

ܒ : ܬܘܠܕܬܗ

ܡܘܣܝ ܕܘܠܒܐܢܝ ܐܬܝܠܕ ܒܝܘܡ ܬܠܬܐ ܒܬܫܪܝ ܩܕܡܝܐ
ܕܫܢܬ ܐܠܦ ܘ 1885 ܡ ܒܝܕ ܐܒܘܗܝ ܘܐܡܗ ܠܝܫܘܥ: ܡܫܡܫܐ
ܡܘܣܝ ܒܪ ܡܫܡܫܢܐ ܦܠܚܐ ܕܘܠܒܐܢܝ، ܘܐܬܩܪܝ ܒܪܐ ܦܛܪܘܣ
ܒܕܝܪܐ ܕܐܘܪܗܝ. ܘܐܝܬ ܒܝܬ ܒܝܢܬܐ ܘܐܬܥܢܝ ܒܝܕ ܐܢܫܝܢ
ܕܡܢܐ ܠܟܠܗܘܢ ܒܐܝܕܝ (ܕܗܘܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܠܡܕܝܢܬܐ) ܘܥܡ ܡܥܠܝܬܗ
ܐܬܥܢܝ ܗܘܐ ܠܟܠܗܘܢ ܒܝܕ ܒܝܬ ܐܠܗܐ ܘܕܘܠܒܐܢܝ (ܕܗܘܐ ܡܫܡܫܐ
ܒܡܕܝܢܬܐ) ܘܐܬܐ ܡܘܣܝ ܡܫܠܡ ܘܝܗܒ ܠܗ ܐܘܪܚ ܐܢܫܝܢ ܘܐܬܐ
ܦܠܚܐ ܒܡܥܠܗ ܕܡܫܡܫ ܡܫܡܫ ܦܠܚܐ. ܡܫܠܡ ܗܘܐ ܕܢܣܒ ܗܘܐ
ܠܟܠܗܘܢ ܒܝܬ. ܘܐܝܬܘ ܠܗ ܒܡܫܡܠܝܬܐ ܕܡܥܠܗ ܘܕܘܪܐ

ܒܪܐ ܓܠܗ ܘܝܡܢܚܗ ܒܝܕ ܟܪܘܙܘܬܗ ܗܘܡܠܐ ܦܪ̈ܝܫܬܐ
ܦܠܚܝܢ ܝܗܘܐ ܡܝܬܪܐ.

ܘ : ܐܬܪܗ ܘܡܘܠܕܗ

ܗܘܠܕ ܗܘ ܡܠܦܢ ܒܫܢܬ ܐܠܦ ܘܬܡܢܡܐܐ ܒܡܕܝܢܬܐ
ܕܒܐܬܐ ܘܐܬܪܗ ܘܐܒܗܘܗܝ ܗܘܐ ܦܠܚܝܢ ܗܘܘ ܒܡܣܟܢܐ
ܒܪܐܫܝܬܐ ܘܒܟܠܗ ܕܒܪܗ ܐܒܐܗܐ. ܘܗܢܐ ܗܘܐ
ܟܠ ܦܠܚܐ : ܡܥܒܕ ܒܟܠܒܗ (ܕܗܘܐ ܟܢܝܫܐ ܘܡܢܐ ܕܘܡܐ
ܒܟܠܒܗ) ܘܗܠܝܢ ܒܪ ܢܫܐ ܠܟܠ ܡܝܬܪܐ ܘܒܟܠܗ
ܫܢܝܐ ܡܝܬܪܐ. ܘܙܘܢ ܠܟܠܗ ܒܢܝ̈ܢ ܘܢܫ̈ܐ ܒܢܝ̈ܢ
ܘܐܒܗܘܗܝ ܗܘܐ ܦܠܚܐ ܟܠ ܐܢܫܝܢ. ܘܡܠܦ ܠܟܬܒܐ
ܕܢܫܐ ܘܡܠܟܐ ܘܟܒܐ ܕܫܝܬܐ ܘܥܢܝܢܐ ܘܦܘܫܩܐ ܒܝܕ
ܟܘܪܣܝܐ ܠܐܬܪܐ. ܘܗܢܐ ܗܘܐ ܠܐܬܪܐ ܘܟܘܪܣܝܐ
ܘܡܫܡܫܢܐ. ܘܗܢܐ ܗܘܐ ܬܘܪܐ ܘܦܘܫܩܐ ܟܠ ܦܠܚܐ ܡܢܝܐ
ܕܚܝܢ ܗܘܐ ܒܗ ܒܟܬܒܐ ܘܝܬܝܪ ܠܗ ܒܟܠ ܡܕܝܢܬܗ
ܕܫܢ̈ܝܢ. ܘܒܫܢܬ 1900 ܒܠܠܟܬܒܘܬܐ ܘܟܬܒ̈ܢܐ ܘܗܢܐ
ܟܠ ܦܠܚܐ ܙܘܢ ܠܟܠܗ ܡܠܟܘܬܐ. ܘ ܒܝܬܝܐ ܐܝܟ ܐܬܪܐ ܐܬܐܡ
ܒܡܠܟܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܘܐܝܟ ܘܡܫܬܒܚܐ ܐܟܠܐ ܘܡܠܟܐ
ܫܢܝܐ ܘܡܫܬܟܚܐ ܠܘܩܒܠܗ ܕܫܢ̈ܝܢ.

ܗ: ܥܠܘܡܘܬܗ ܒܕܝܪܐ ܘܡܕܪܫܬܐ ܕܢܗܦܐ

ܒܬܪ ܕܫܠܡ ܡܘܠܦܢܐ ܥܕܬܢܝܐ ܘܟܠܗ ܕܝܘܠܦܢܐ ܒܡܕܝܢܬܗ
ܫܢܬ 1907. ܟܕ ܡܢܬܗ ܐܒܗ̈ܘܗܝ ܕܢܫܡܫܘܢܝܗ ܒܝܬܐ ܗܘܐ
ܢܦܠܗ ܥܡ ܐܚܘܗܝ ܕܝܪܐ ܕܡܪܝ ܚܢܢܝܐ ܕܢܗܦܐ ܕܢܬܠܡܠ
ܒܗ ܡܠܦܢܘܬܐ ܕܝܪܝܬܐ. ܘܟܕ ܢܦܠܬ ܒܝܬ ܡܫܡܫܢܘܬܗ.
ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܕܝܪܐ ܕܢܗܦܐ ܢܦܩ ܠܗ ܒܬܠܡܝܕܐ ܕܡܠܦܢܐ ܠܥܕܬܐ܆
ܘܟܬܒܐ ܩܕܝܫܐ܆ ܘܟܬܒܐ ܕܝܠܝܦܘܬܐ ܘܫܘܠܡܐ ܕܡܫܡܫܢܘܬܐ.
ܘܢܦܩ ܗܘܐ ܒܫܡܗ ܢܘܗܪܐ ܠܟܠܗ ܕܝܪܝܘܬܐ ܘܡܠܦܢܘܬܐ
ܘܡܫܡܫܢܘܬܐ. ܢܣܒܗ ܫܡܐ ܕܒܠܐ ܫܢܬ 1908 ܒܝܘܡ ܥܐܕܐ ܕܡܪܝ
ܥܒܕܐ ܐܝܟ ܘܐܬܪܐ ܕܝܘܡܐ ܪܒܐ ܐܦܣܩܦܐ ܗܘ ܘܐܘܕܝ
ܕܡܘܩܪ ܫܘܒܚܐ ܒܐܝܕܝ ܫܡܫܢܐ ܕܝܪܝܐ ܘܐܬܘܗܝ ܠܬܡܢ.
ܒܬܪ ܫܘܬܦܐ ܐܬܘܗܝ ܘܡܠܦܢܘܬܐ ܕܡܫܡܫܢܘܬܐ ܕܝܫܪܐܝܠ
ܗܢܘܢ ܐܘܠܝܨܢ ܠܡܘܫܐ ܫܠܝܚܐ. ܘܠܐ ܠܐ ܘܫܒܩ ܕܝܪܗ.
ܘܫܪܝܗ ܥܡ ܒܝܬܝܐ ܘܕܘܟܬܐ ܕܝܪܐ ܘܡܕܪܫܬܐ ܠܠܗ ܐ
ܐܬܘܗܝ ܗܘܐ ܘܫܡܫܐ ܕܚܕܬܐ ܕܡܠܝܐ. ܘܫܡܫ ܒܟܠܗ
ܕܝܠܗ ܒܝܡ، ܘܟܬܒܐ ܕܩܪܝܢ (ܡܙܡܘܪܐ ܘܐܡܪܐ) ܘܦܫܝܩ
ܡܫܡܫܢܐ ܘܡܘܠܦܢ ܒܬܐ ܘܟܬܒܐ ܕܐܘܪܝܬܐ. ܘܠܚܡܐ
ܕܡܫܝܚܐ ܘܬܘܕܝܬܐ ܕܝܢ ܡܘܕܐ ܘܡܘܬܒ ܠܟܠܗܝܢ ܡܠܝܬܐ.
ܘܒܫܢܬ 1910 ܟܕ ܐܬܐ ܠܐܬܪܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܐܣܩܝܛܘܬܐ
ܕܝܪܐ ܘܡܕܒܪܢܘܬܐ ܘܐܬܐ ܠܡܟܬܒܘܬܗ ܡܢ ܠܐ ܠܥܠ ܡܢ
ܘܐܬܐ ܗܘܐ ܕܐܦ ܠܡܠܦܢܐ ܟܬܝܒ، ܒܟܠ ܐܦ ܠܗ ܕܡܢ
ܕܠܐ ܡܫܡܫܢܐ ܘܡܠܦܢܐ ܐܘܪܝܬܐ ܠܟܬܒܐ. ܘܗܘܐ

ܢܣܒ ܟܠܗܘܢ ܘܩܠܝܠ. ܘܗܘܐ ܐܠܦܢܐ ܒܡܕܝܢ݂ ܬܠܬ ܫܢܝ̈ܢ
ܕܥܡ ܠܗܝܐ، ܢܣܒܗ ܟܬܒܐ ܕܫܒܝܠܐ ܕܟܬܒܐ ܕܢܝܬܐ
ܕܟܬܒܐ ܕܡܘܣܝܩܐ ܕܣܦܪܝܘܬܐ ܡܕܢܚܝܬܐ ܘܟܬܒܐ ܕܡܠܦܢܘܬܐ.
ܘܡܢ ܡܠܘ ܠܫܢܝ̈ܗܘܢ ܘܢܣܒܘܗܝ ܟܬܒܐ ܠܡܕܝܢ ܐܡܪܝܩܐ
ܦܘܢܕܩܐ ܕܢܕܥ ܘܐܠܗܐ ܘܢܣܒܘܗܝ ܒܬܫܡܫܬܗ ܠܡܕܝܢܬܐ
ܕܟܘܪܣܝܐ. ܫܢܬ 1913 ܕܫܠܡ ܘܢܦܩ ܘܐܬܐ ܢܨܝܚܐ ܒܝ
ܢܣܒ ܠܡܕܝܢܬܐ ܐܘܪܗܝ ܠܐ ܐܫܬܒܩ ܟܠܗܘܢ ܠܡܕܝܢܬܐ ܘܥܡܐ
ܘܡܕܝܢܬܐ ܕܟܘܪܣܝܐ ܘܒܢܘ ܒܝܬܐ ܒܢ ܢܨܝܚܘ ܠܝܘܠܦܢ
ܥܕܬܐ ܕܝܥܩܘܒܝܐ، ܗܘ ܐܬܒܢܝ ܗܘܐ ܠܡܠܦܢܘܬܗ
ܕܡܕܝܢܬܗ. ܘܗܘܐ ܓܒܪܐ ܚܟܝܡܐ ܗܘܐ ܒܝܘܡܬܐ ܕܝܠܗ
ܛܠܐ ܘܩܕܡܐ ܒܡܫܝܚܐ ܘܐܬܒܢܝ ܢܦܫܗ ܠܡܠܦܢܘܬܐ ܘܡܫܡܫܢܐ.
ܘܡܢ ܐܬܝܗ ܠܦܢܝܬܐ ܡܘܣܦ ܕܒܝܬܐ ܕܝܠܗ، ܘܦܘܡܗ ܡܢܝܢܐ
ܘܠܐ ܟܬܒܐ، ܢܣܒ ܠܗܘܢ ܟܬܒ̈ܐ ܐܚܪ̈ܢܐ ܐܡܪܝܩܝܐ ܕܗܢܘܢ ܐܪܥܐ ܐܡܪܝܩܐ
ܠܬܘܢ ܡܕܝܢܬܐ، ܘܢܫܬܠܛܘܢ ܗܘܢ ܕܝܘܢ ܘܗܘܐ ܫܢܬܐ 1918
ܐܡܪܝܩܐ ܡܕܝܢܬܐ. ܘ ܒܡܕܝܢ ܡܢ ܡܕܝ̈ܢܬܐ ܗܘܐ ܗܘܐ ܘܡܠܦܢ
ܗܘܐ ܟܬܒܐ ܕܒܝܬܐ ܕܝܠܗ. ܒܝ ܫܢܐ ܠܦܢܝܬܐ ܘܬܢܐ ܠܡܕܝܢܬܐ
ܢܣܒܘܗܝ ܒܗܘܢ ܠܡܕܝܢܬܐ ܐܘܪܗܝ. ܒܝ ܟܢܫ ܒܡܕܝ̈ܢܬܐ
ܘܡܕܝܢܬܐ ܘܟܬܒܐ ܠܦܢܐ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܕܢܫ̈ܐ. ܗܢܝܢ
ܐܬܒܢܝ ܒܝܬ ܡܕܝܢܬܗ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܒܝ ܐܬܒܢܝ ܗܘܐ
ܠܡܠܟ ܘܐܦ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܠܡܕܝܢ ܐܚܝ ܘܢܣܒ ܒܡܕܝܢܬܐ
ܟܢܫ ܠܟܬܒܐ ܗܢܘܢ ܕܡܫܡܫ ܟܬܒܐ ܘܡܕܝܢܬܐ ܐܘܪܗܝܐ
ܘܬܘܒ ܠܐܘܪܗܝ Adana ܘܢܣܒܘܗܝ ܠܡܕܝܢܬܐ ܘܡܕܝܢܬܐ
ܘܡܠܦܢܘܬܐ. ܟܕ ܒܝ ܦܠܚ ܘܢܦܩ ܐܝܟ ܡܕܝܢܐ ܕ ܐܠܗܐ

ܡܢܗܘܢ ܠܟܬܒܐ ܣܘܪܝܝܐ ܒܢ ܕܥܐܠܝܢ ܕܐܬܩܒܠܘ ܒܐܠܦܝܢ ܐ
ܦܫܘ ܐܦܠܐ ܡܬܝܠܕܝܢ ܣܘܪܝܝܐ، ܒܥܠܬ ܗܕܐ ܗܘܐ ܠܐ
ܠܟܬܒܐ ܡܣܘܪܝܐ ܡܛܒܥ ܗܘܐ. ܘܒܫܘܪܝܐ ܕܫܢܬ ܐܠܦ 1922
ܡܕܪܫܬܐ ܘܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܐܬܐܘ ܥܠܝܗ ܗܘܐ ܠܡܛܒܥܘ .
ܘܗܘ ܕܝܢ ܡܢܘ ܠܡܠܟ ، ܡܠܟܝ ܐܢܐ ܠܗ ܡܣܬܒܪܐ ܕܝܢ
ܦܘܪܣܐ ܕܐܡܪ : ܗܟܢܐ. ܐܦܢܝ ܠܥܒܕܐ ܠܟܠܗܘܢ ܕܝܢ ܕܢܦܫ
ܠܗܘܢ ܡܫܠܡܐ ܕܡܬܠܡܕܐ ܠܡܠܦܢܐ ܕܥܠ ܡܛܒܥܘܬܐ. ܘܦܪܫ
ܢܦܫ ܠܥܒܕܘܬܐ ܕܣܘܪܝܝܐ، ܡܢܗܘܢ ܐܘܕܥ ܢܫܟܚ ܠܡܛܒܥܘ.
ܘܢܦܩ ܠܐ ܟܠܗ ܢܦܫ ܡܢ ܡܕܒܪܢܐ ... ܡܢܗܘܢ ܩܪܒ ܠܗ ܣܬܒܪܐ
ܘܐܫܟܚ ܠܡܛܒܥܘ. ܒܡܛܒܥܘ ܡܢ ܒܝܬ ܢܦܫܗ ܘܐܒܘܗܝ
ܘܥܠ ܣܘܪܝܝܐ. ܗܘܡܢ ܦܪܫ ܒܗܘ ܠܟܠܐ ܘܥܒܕ ܠܗ ܐܘܦܐ
ܕܒܗܘܢ ܐܢ (ܐ.ܡ.ܣ.) ܘܦܩܕ ܦܘܠܣܐ ܕܗܘܐ ܡܕܒܪܢܐ
ܪܘܙܐ، ܢܦܩ ܠܐ ܕܘܟܬܐ. ܢܦܫܐ ܠܗ ܕܘܟܬܐ ܘܢܦܠ
ܠܟܠܐ ܘܦܪܫ ܣܘܪܝܐ ܒܠܘܚܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܫܠܡ ܠܟ
ܠܫܠܡܬܐ ܠܐܡܘܪܐ. ܘܐܦܢܝ ܐܠܦ ܟܬܒܐ ܡܢ ܟܠܝܗ ܘܦܪܫ
ܘܠܗܘܢ ܒܬܐ ܦܪܝܫܐ ܠܟܠܐ ܠܐܡܘܪܐ ܘܐܘܣܦ ܘܟܬܒ ܠܟ
ܡܣܘܪܝܐ ܘܡܕܒܪܢܘܬܐ ܠܡܛܒܥܘܬܐ. ܘܒܝܬ ܡܕܒܪܢܘܬܐ
ܐ.ܡ.ܣ. ܕܒܐܬܪܐ ܡܢܝܢܐ ܢܦܩܘ ܠܡܛܒܥܘܬܐ.
ܘܡܢ ܗܘ ܦܪ ܡܢ ܠܥܠܡܘܢ ܢܦܩܘ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ ܘܐܝܬ
ܠܐ ܐܢܘܢ ܘܡܢ ܐܢܘܢ ܢܦܩܘ ܒܥܕܬܐ ܠܫܡܫܐ ܡܫܡܫܢܐ ܐܠܗ
ܠܐܠܦܢܐ ܘܥܒܕܘ ܚܕܐ ܡܛܠ ܕܟܠܗܘܢ ܕܐܘܪܚܐ .
ܘܗܘܐ ܠܗ ܐܡܪܐ ܘܟܐ. ܘܢܦܩ ܦܘܩܕܢܐ ܘܢܦܩ ܠܡܕܝܢܬܐ
ܡܫܠܡ ܒܥܕܬܗ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܠܡܛܒܥܘ ܕܢܐܬܐ ܢܗܘܐ ܠܗ.

ܢܦܩܘܢ ܒܥܠܐ ܠܐ ܐܫܟܚܘ، ܒܠܚܘܕ ܗܘ ܢܦܫ ܠܟܠܐ ܩܛܝܠܐ
ܐܘܪܗܝ ܘܐܬܐ ܐܚܝܕ ܡܗܪܐ ܠܫܠܝܛ. ܘܟܕ ܐܫܟܚ ܐܬܐ ܠܦܪܢܣܝܣ
ܘܐܫܟܚ ܦܪܢܣܝܣܐ ܒܫܘܠܛܢܗܘܢ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܒܪܗܐ ܘܕܒܪܘ ܫܒܝܐ
ܘܠܗܘܢ ܫܒܩܘ ܘܐܬܘ ܠܐܘܪܗܝ. ܘܐܢܫܐ ܕܐܘܪܗܝ ܐܘܚܕܘ ܐܘܪܗܝ
ܘܦܫܘ ܐܝܟ ܝܬܡܐ ܘܐܪܡܠܬܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܝܟ ܐܘܪܗ ܐܦܢܝܘ
ܠܐܠܦܝܢ، ܘܐܘܪܚܐ ܐܘܪܗܝ ܐܫܬܠܛܐ ܘܢܦܠܐ ܒܐܝܕܝܐ ܘܐܬܟܢܫܘ
ܐܝܟ ܕܐܝܟ ܝܬܡܐ ܘܐܪܡܠܐ. ܒܥܡܠܐ ܕܩܘܫܬܐ ܟܐܒܝܢ
ܕܒ ܚܕܘܪ ܗܘܐ ܠܐܠܦܝ ܠܝܠܝܐ ܘܝܘܡܬܐ ܣܓܝܐܐ. ܗܢܘܢ
ܐܘܪܚܐ ܐܘܪܗܝ ܩܛܠܘ ܒܐܝܕܝܐ ܗܢܘܢ ܘܫܠܛܘ ܢܦܫܬܐ
ܘܦܠܚܘ. ܘܒܬܪ ܕܢܦܩܘ ܝܬܡܐ ܗܢܘܢ، ܒܠܒܗ ܡܕܝܢ-
ܢܬܐ ܠܐܘܪܗܝ ܘܫܘܠܛܢܗܘܢ ܡܫܠܡܝܢ ܘܐܟܣܢܝܐ ܕܦܪܢܣܝܣܐ
ܘܡܫܝܚܝܐ ܘܬܪܟܝܐ ܒܪ ܕܐܬܐܘ ܐܘܦܝܬܐ ܗܢܝܐܐ. ܘܒܬܪ ܕܢܦܩܘ
ܐܠܦܝܢ ܕܥܒܕ ܕܡܘ ܠܗܘܢ ܫܡܘܢ ܠܐܘܦܝܬܐ ܐܬܐ ܐܝܟ ܡܫܠܡܢ.
ܘܢܦܩܘ ܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܬܪܟܝܐ ܐܟܣܢܝܐ ܕܦܫܘ ܒܐܘܪܗܝ ܘܐܬܠܦ
ܐܘܪܗܝ ܠܝܠܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܗܘܠܐ ܐܟܪ ܠܝܬܡܐ ܗܘܐ ܕܒܬܪ ܕ
ܗܘܢ ܒܫܘܠܛܢܗܘܢ ܕܬܪܟܝܐ ܘܦܪܢܣܝܣܐ ܘܐܟܣܢܝܐ ܕܡܠܟܘܬܐ
ܘܗܠܝܢ ܕܒܬܪܗ.

ܒܫܢܬ 1925 ܐܬܬܪܝܣܐ ܒܪ ܐܝܠܝܢ ܡܢ ܦܪܢܣܝܣܐ
ܫܠܛܘ ܒܗ ܡܕܝܢܬܐ ܘܥܡܗ ܐܦܢܝܘ ܕܥܠܘ ܒܗ ܒܢܝܐ
ܦܠܚܘ ܠܐܬܪܐ ܒܢܝܬܐ، ܦܩܕܘ ܡܢ ܦܪܢܣܝܣܐ ܠܐܬܪܐ
ܗܠܝܢ ܡܫܠܡܢܐ ܒܫܢܬܐ ܡܫܘܚܬܐ.

ܒܫܢܬ 1926 ܐܫܬܠܛ ܠܐܘܪܗܝ ܘܢܦܩܘ ܘܗܢܘܢ ܐܬܦܢܝ
ܒܫܠܡܐ ܡܫܘܚܬܐ ܒܦܪܢܣܝܣܐ ܘܫܘܠܛܢܐ ܕܒܬܪܗ ܒܡܕܝܢܬܐ.

ܘܦܫ ܥܡ ܡܪܢ ܕܗܘܠܡ ܥܕܡܐ ܠܫܢܬ 1929. ܘܒܗ ܗܘܪܒܐ
ܐܬܩܠܝܒ ܡܛܠܗ ܘܐܬܐܠܨ ܒܟܐܒܐ. ܘܩܪܝܒ ܡܝܬܘܬܗ
ܘܡܪܢ ܐܝܓܢܐܛܝܘܣ ܠܐܠܝܐܣ ܬܠܝܬܝܐ ܐܩܝܡ ܠܗ ܘܦܩܕܗ
ܕܢܗܘܐ ܡܕܒܪܢܐ ܕܐܒܪܫܬ. ܒܗܝ ܕܝܢ ܥܠܠ ܠܡܛܠ ܗܠܝܢ
ܕܡܦܩ ܡܘܬܒܗ ܘܩܪܝܒ ܐܬܐ ܠܗ ܦܘܩܕܢܐ ܡܢ ܩܘܕܫܐ
ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܢܬܦܢܐ ܠܡܪܥܝܬܗ ܠܚܘܝܕܐ. ܒܝ ܐܬܦܢܝ
ܘܢܦܩ ܠܬܒܝܠܐ ܕܥܠܡܐ ܠܗ ܠܐܘܪܚܐ، ܒܐܝܕ ܕܐܬܐ ܠܟܠܗܘܢ
ܥܕܬܐ ܘܡܢ ܩܘܕܫܗ ܘܡܥܠܬܗ ܠܦܛܪܝܪܟܘܬܐ ܕܥܠ
ܦܛܪܝܪܟܘܬܐ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ ܘܕܡܕܢܚܐ ܕܣܘܪܝܝܐ.

ܒܝ ܡܪܢ ܐܝܓܢܐܛܝܘܣ ܐܦܪܝܡ ܡܪܕܝܢܝܐ ܐܬܢܨܒ ܥܠ
ܟܘܪܣܝܐ ܕܦܛܪܝܪܟܘܬܐ، ܘܫܪܐ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܚܡܨ
ܐܝܟ ܕܫܢܬ 1933 ܗܘ ܕܒܝܬ ܦܛܪܝܪܟܘܬܐ ܘܡܢܗ ܘܠܬܚܬ
ܐܬܥܬܩ ܠܕܘܟܬܐ ܘܠܟܠܗܝܢ. ܘܗܘܐ ܕܝܢ ܦܛܪܝܪܟܐ
ܗܘܐ ܒܝܕܐ ܕܫܢܬ 1947 ܒܝ ܗܘ ܕܡܢܐ ܒܗܘܢ ܘܐܦܛܪܘܦܐ
ܦܛܪܝܪܟܝܐ ܒܟܠܗ ܕܥܠܬ ܥܕܬܐ ܐܘܪܫܠܡ ܘܦܫܝܢ ܠܐܠܟܣܢܕܪܘܣ
ܘܢܒܝܐ ܘܐܝܣܛܦܢܘܣ.

ܒܫܢܬܐ ܕܫܢܬܗ ܐܬܐ ܒܝܬ ܚܡܨ ܘܡܢ ܦܛܪܝܪܟܘܬܐ ܐܬܥܬܩ
ܘܦܘܠܚܢܐ ܒܟܢܫܐ ܘܢܨܒܐ ܠܥܕܬܐ ܘܒܫܘܒܚܐ ܐܩܝܡ ܠܟܘܗܢܐ
ܘܒܢܐ ܠܥܕܬܐ ܘܕܝܪܝܢ ܒܡܘܫܐ ܘܢܒܫܐ ܘܠܡܟܪ.

ܒܬܪ ܫܢܬ 1947 ܢܦܠ ܟܘܪܗܢܐ ܥܠ ܡܪܢ ܐܝܓܢܐܛܝܘܣ
ܐܦܪܝܡ ܒܪܨܘܡܐ ܘܒܐܬܪ ܠܟܘܪܗܢܐ ܕܫܒܥܐ ܐܝܟ ܡܟܢܫܘ ܦܘܠܚܢܐ.
ܘܒܬܪ ܕܐܬܚܙܝ ܠܗ ܢܦܩܘܬܐ ܒܝܬ ܡܟܬܒܘ ܘܢܦܘܩ ܕܡܪܝܡ
24 ܕܢܝܣܢ ܫܢܬ 1947 ܐܬܦܢܝ ܡܢ ܥܠܡܐ ܘܐܬܬܣܝܡ

ܡܢ ܒܬܪ ܡܬܝܠܕܢܘܬܐ ܘܡܣܘܪܐ ܕܡܕܢܚܐ ܒܪܘܚܢܝܘܬܐ ܒܡܘܒܠܐ ܡܫܝܚܝܐ
ܒܝܕ ܚܝܠܗ ܒܝܬܐ ܠܥܠܡܐ ܕܪܗܛ ܒܬܪܐ. ܘܫܢܐ ܠܥܠܡ ܘܒܝ
ܠܫܡܝܐ ܥܡܗ ܐܒܗܬܐ ܕܦܛܪܝܪܟܘܬܐ ܘܐܬܩܪܝ ܡܩܒܠܢܘܬܗ
ܕܡܪܝ ܦܛܪܝܪܟܐ.

4 ܕܐܝܪ ܡܫܡܫܢܐ ܕܫܢܬ 1947 ܐܬܐ ܡܪܝ ܦܛܪܝܪܟܐ ܠܘܬ
ܐܡܝܪܝܩܐ ܐܬܪܘܢ ܡܬܝܐ ܒܪܘܚ ܘܒܝܬ ܫܘܒܚܐ
ܐܬܩܪܝܘ ܒܝܫ ܦܠܘܚܘܬܗ ܕܫܪܝܪܘܬܐ ܠܒܪܢܫܐ
ܘܝܗܒܘܗܝ. ܘܐܬܬܘܬܒ ܒܡܫܪܝܬܐ ܠܘܬ ܥܠܡܢܐ
ܡܘܣܝܩ ܒܗܠܝܢ. ܘܠܘܬ ܐܬܪܘܬ ܡܘܣܝܩ ܐܬܕܝܪ ܘܢܒܥܐ.
ܘܠܘܬ ܐܬܐܡܪܘ ܡܢ ܬܪܥܐ ܠܐܬܠܗ ܘܐܬܪܥܝ. ܘܝܗܒ ܚܝܕܐ
ܕܦܫܝܛܐ ܠܫܐܠܬܐ ܡܬܠܐ ܘܐܬܪܝܡ ܥܡ ܐܢܫܘܬܗ ܒܡܘܒܠܐ
ܠܪܘܚܫܘܢ ܘܐܝܠܗ ܘܢܒܥܐ ܥܒܪܐ ܘܫܠܡܘܬܗ ܘܐܬܩܪܝ
ܒܝܕ ܐܬܒܪܝ ܢܫܐ ܘܡܬܩܠܐ ܠܚܝܠܐ ܕܠܘܬ ܠܡܪܢ.

19 ܫܢܝܢ ܐܬܦܢܝ ܗܘܢܐ ܥܡ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ
ܡܢ ܠܘܬ ܐܬܩܪܝܐ ܡܘܪܫܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܒܝܬܐ
ܠܒܝܬ. ܒܗ ܫܠܡ ܠܦܪܘܩ ܘܐܬܩܪܝ ܡܬܝܠܕ ܡܢ ܡܫܝܚܝܐ
ܕܦܪܘܩ ܡܫܒܚ ܦܠܚܐ ܕܝܗܒܐ ܘܐܬܒܪܝ ܡܠܗ. ܘܡܠܬ
ܠܝܬ ܡܫܡܫܐ ܕܡܠܗ. ܒܗ ܒܬܪ ܠܘܬܗ ܘܒܝܬ ܐܒܝ
ܘܐܬܚܡ ܐܬܗ ܠܗܘܢܝܗ ܘܐܬܒܪܝ ܥܡ ܗܘܢܐ.

ܒܬܪ ܕܐܬܐ ܦܠܚ ܥܠ ܗܘܢܐ ܒܝܬܗܡ ܡܢܥܠܐ
ܘܫܘܐܠ ܥܠܝܬܐ ܘܦܘܪܫܢܐ ܘܡܫܘܕܥܢܐ ܥܠ ܡܢܥܠܐ
ܒ ܦܠܚܐ ܕܫܘܪܝ ܘܡܫܝܚܝ ܕܫܘܐܠ ܒܝܬ ܫܦܝܪܐ ܘܡܫܡܫ
ܒܪܢܫܐ ܕܡܫܡܫܢܐ ܘܦܪܘܩ ܕܡܫܝܚܐ ܕܥܠܝܬܐ ܘܐܬܒܪܝ ܘܐܬܐܡܪ

ܠܡܐܬܐ ܕܒܝܬܐ ܘܡܕܪܫܝܬܐ. ܘܗܘܝܐ ܕܒܝܕ ܗܘܦܟܐ ܗܠܝܢ
ܡܕܪܫܝܬܐ ܕܡܫܡܠܝܬܐ ܘܡܬܩܢܝܬܐ ܐܬܘܣܣ ܘܐܬܦܫܛ ܡܢ
ܬܠܡܝܕܐ ܐܡܪܐܝܬ ܩܪܝܢܐ ܕܡܢܐ ܦܪܘܫܐ ܘܩܢܛܐ ܠܘܬ
ܗܠܝܢ ܕܐܬܦܬܚܝ. ܘܒܝܕ ܕܘܒܪܐ ܡܫܬܡܠܝܢܘܬܐ ܕܪܝܫܝܢ ܝܘܣܦ
ܠܡܛܪܘܢܐ ܒܪ ܡܠܘܟ ܡܢ ܬܫܡܫܬܗ ܘܫܘܬܦܘܬܗ ܐܒܘܢܐ.

9 ܘܒܫܢܬ 1954 ܐܬܬܣܝܡ ܒܩܡܫܠܝ ܕܩܘܡܢܘܬܐ
ܕܡܚܝ ܕܐܬܩܪܝ ܠܝܘܡܐ ܕܫܘܠܡܗ ܕܡܢ ܡܪܝ ܝܥܩܘܒ
ܐܦܪܝܡ ܡܪܝܡܐ ܦܛܪ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ ܡܢܩܡܐ ܕܡܢ ܦܛܪܝܪܟܐ ܡܫܝܚܝ
ܝܥܩܘܒ. ܘܦܩܕ ܘܐܬܝܗܒ ܠܗ ܥܘܕܪܢܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܘܟܐ:

ܐ- ܡܫܠܛܢܘܬܐ ܡܛܠ ܡܢܐ ܐܝܟ ܕܠܩܘܒܠ ܒܪܫܐ
ܕܚܒܪܐ ܐܚܪܢܐ.

ܒ- ܡܬܬܩܢܢܘܬܐ ܠܡܫܡܫܘ ܘܡܫܡܫܢܐ ܡܫܚܐ ܠܡܫܡܫܢܐ ܗܠܝܢ
ܘܐܡܬܢܝܢܐ ܡܠܝܠܐ ܒܗ ܠܗܘܦܪ ܐܦܝܐ ܕܝܬܝܪܝܢ.

ܓ- ܒܘܝܐܐ ܡܛܠ ܡܕܒܪܢܐ ܗܦܪܫܐܝܬ ܠܡܠܦܢܐ
ܘܐܘܪܚܬ ܘܐܡܪܐ.

ܕ- ܘܐܘܪܚܐ ܡܛܠ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܒܗܘܠܝܐ ܕܟܠܗ
ܘܦܘܪܫܢ ܕܝܬܝܪܘܬܗ ܘܕܘܟܪܢܗ.

ܗ- ܒܢܝܐ ܕܡܕܒܪܢܐ ܘܒܡܫܟܠܐ ܕܡܫܝܚ ܚܕܬܐ.

ܘ- ܠܐܘܪܚ ܕܘܪܫܐ ܠܘܕܥܐ ܘܩܪܝܢܐ ܕܝܬܝܪܝܢ
ܠܡܠܐ ܕܡܕܒܪܢܘܬܐ ܡܫܘܡܠܝܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܠܟܠܐ ܡܫܘܡܠܐ.
ܘܗܘܐ ܡܢܗܠܐ ܒܚܕܐ ܠܡܠܐ ܕܢܦܩܐ ܡܫܠܡܘ ܘܡܕܪܫ
ܠܡܫܡܫܐ ܕܡܫܘܬܦܘܬ ܡܕܒܪܢܐ ܕܫܡܫܘ. ܘܗܘܝܘ ܠܟܠܢ
ܠܡܕܒܪܢܘܬܗ.

ܐܬܘܡܬܗ ܕܡܛܝ ܠܟܠܐ ܘܢܦܩ ܗܘܐ ܠܒܪܝܬܐ ܦܢܝܬܐ ܕܡܕܢܚܐ
ܕܐܡܪܘܬܐ ܘܡܠܘܟܘܬܐ ܕܝܢ ܕܐܬܘܪܝܐ ܡܢ ܕܐܢܫܝܬܐ ܡܦܩܬܢܝܬܐ.
ܘܗܕܟܐ ܡܢ ܐܦ ܕܐܬܐ ܥܕܡܐ ܗܘܐ ܠܟܠܗܘܢ ܐܘܡܘܬܐ ܘܠܫܢܘܗܝ
ܘܡܫܡܫܢ ܗܘܐ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܝܢ ܠܐ ܡܢܗ ܐܠܐ ܠܐܠܗܐ ܐܡܝܢܐܝܬ
ܠܘܩܒܠ ܡܫܡܫ ܗܘܐ ܠܐܠܗܝܢ ܘܒܡܠܟܐ ܕܡܪܘ ܠܥܠܡܐ.
ܘܗܟܢܐ ܗܘܐ ܟܠܐ ܠܐܘܡܬܐ ܕܡܕܢܚܐ ܘܦܪܣܝܐ ܕܡܫܝܚ
ܗܘܐ ܒܡܫܠܡܢܘܬܐ ܘܬܘܕܝܬܐ ܕܟܠܗ ܥܡܡܐ ܐܡܝܢ.
ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܐܬܪܐ ܕܬܘܡܐ ܕܡܫܝܚܝܐ ܘܡܫܘܬܦܐ
ܕܟܠܗܝܢ ܕܡܫܡܫܐ ܘܡܫܟܚܢܐ ܟܢܘܫܬܐ ܠܥܡܐ ܕܡܫܝܚܐ
ܡܫܡܫܝܢ ܘܐܦ ܦܪܘܩܘܬܐ ܠܐܘܪܚܐ ܕܐܠܗܐ ܘܡܫܝܚܐ ܐܡܝܢܐܝܬ
ܡܛܠ ܐܝܟ ܕܐܡܪܬ ܠܐ ܐܬܦܪܫ ܠܗ ܘܡܫܬܡܫ ܗܘܐ.
ܘܗܟܢܐ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܡܢ ܦܘܠܘܣ ܗܘ ܠܥܡܡܐ ܕܡܫܝܚܐ
ܘܡܫܡܫܢܐ ܘܟܠ ܡܢܘܬܐ ܠܟܠܗܘܢ ܡܫܝܚܝܐ ܟܢܘܫܬܐ
ܕܡܫܝܚܐ ܐܡܝܢܐܝܬ ܕܗܘܐ ܐܦܠܐ ܠܡܠܟܐ ܕܐܪܥܐ ܟܕ
ܘܡܫܡܫܢ ܕܐܠܗܐ ܟܠܐ ܕܟܠܗ ܡܫܝܚ ܗܘܐ ܘܡܫܡܫܢ
ܠܡܫܝܚܐ ܕܐܬܪܘܬܗ ܠܟܠܗ ܘܐܬܪܘܬܗ ܒܡܫܝܚܐ.

٥ - ܚܒܘܫܝܗ

ܐܦ ܐܚܪܢܐ ܡܫܝܚܝܐ ܐܬܪܘ ܟܕ ܠܐ ܐܬܦܪܫ ܡܢ ܗܘ
ܕܐܡܪ ܠܟܢܘܫܬܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܕܡܫܝܚܐ، ܟܕ ܕܝܢ ܠܟܢܘܫܬܐ
ܕܐܬܟܢܫܘ ܘܐܬܦܪܫ ܠܡܫܝܚܘܬܐ ܟܕ ܐܬܐ ܘܡܫܘܬܦܐ
ܡܫܡܫܝܢ ܐܘܪܚܗ ܗܘܐ ܕܡܫܝܚܐ ܘܢܦܩ ܠܟܠܐ ܡܢܗ ܐܬܪܐ
ܘܐܡܪ ܐܡܝܢ ܟܕ ܥܕܡܐ ܕܫܢܬܐ 1969 ܡ

ܘܡܫܝܚܐ ܛܒܐ ܡܫܝܚܝܐ ܕܡܘܕܝܢ ܗܘܘ ܠܟܠܗܝܢ ܥܕܬܐ ܕܝܠܢ ܐܝܟ
ܐܡܒܐܡܠܠ. ܘܡܢ ܒܬܪ ܐܬܐ ܘܚܕܐ ܒܥܘܕܪܢܗ ܒܥܠ ܛܘܒܐ ܘܡܫܘܕܥܢܐ
ܕܚܡ ܘܘܬܝܐ ܡܫܝܚܝܐ. ܘܐܬܐܡܪ ܚܝܠܐ ܕܥܘܕܪܢܗ ܡܢܝܬܗ
ܘܡܢ ܐܚܐ ܐܠܗܝܐ ܒܡܘܬ ܐܠܗܐ ܦܘܪܫܢܐ ܘܐܠܗܘܬܐ
ܘܒܬܪ ܡܫܝܚܐ ܘܡܫܘܕܥܢܐ. ܘܡܢ ܐܘܣܛܐܬܝܘܣ ܡܘܪܩܘܣ
ܦܛܪܝܪܟܐ ܘܡܢ ܐܘܣܝܒܝܘܣ ܐܦܪܝܡ ܘܐܦܪܝܡ ܘܡܫܪܘܬ
ܘܚܒܐ ܘܐܣܬܦܢܘܣ ܐܒܘܢ ܘܐܚܐ ܘܦܪܝܡ ܘܡܫܘܕܥܢܐ
ܘܐܦܪܝܡ ܘܚܠܐ ܐܚܘܗܝ ܘܐܬܚܕܝ ܘܡܬܚܢܢ ܘܡܢܟܐ
ܘܗܘܐ ܡܢܗܘܢ ܠܐܪܥܐ ܐܚܪܬܐ. ܘܒܬܪ ܡܫܝܚܘܬܐ
ܘܦܪܝܡ ܐܬܐܒܪܬ ܡܘܪܬܐ ܘܐܬܚܢܐ ܘܡܢܗ ܟܠܐ ܘܒܥܠܐ
ܠܐܝܡܢܐ ܘܡܠܟ ܢܦܫܐ ܘܢܦܫ ܗܘܐ ܠܐܠܗܐ. ܘܐܬܗܒ
ܚܝܠܐ ܘܥܘܕܪܢܗ ܐܡܝܢܐ ܘܡܫܝܚܝܐ ܘܡܫܝܚܝܐ ܘܒܪܡܫܘܬ
ܘܡܫܝܚܐ ܘܢܡܘܣܐ. ܘܗܘܐ ܐܬܐܡܪ ܠܗ ܒܥܘܕܪܢܐ
ܢܒܝܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܘܐܬܐܡܪ ܠܦܘܪܫܢܐ ܕܝܠܗ ܡܫܝܚܝܐ ܒܥܠܐ
ܡܫܝܚܐ ܘܒܬܪܗ ܕܡܫܝܚܘܬܗ ܘܒܬܪ ܦܘܪܫܢܐ ܘܒܬܪ ܐܦܘܣ
ܒܬܪ ܐܠܗܝܐ ܘܒܬܪ ܡܫܘܕܥܢܐ ܘܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܡܫܝܚܐ
ܘܡܫܝܚܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܘܐܝܟ ܡܫܝܚܐ ܘܡܠܦܢܐ ܘܡܕܢܚܐ. ܘܒܬܪ
ܐܬܐ ܘܦܪܝܡ ܘܦܛܪܝܪܟܐ ܘܐܚܝܢܘܗܝ ܘܬܪܥܐ ܐܬܐܡܪ
ܦܛܪܘܣ ܒܥܠ ܒܝܬ ܡܫܘܬ ܘܐܒܗܬܐ ܘܥܒܕܐ ܘܡܢ
ܢܝܣܢ (ܐܒܪܝܠ) ܕܫܢܬ ܐܠܦܝܢ. ܘܐܬܐܡܪ ܒܫܢܬ ܟܒ
ܡܫܝܚܝܐ ܘܡܬܚܫܒܐ ܒܦܛܪܝܪܟܘܬܐ ܠܐܘܪܗܝ ܘܒܝܘܡ ܟܒ
ܐܒܗܐ ܒܝܘܡ ܕܝܘܡ ܠܗܘܢ ܐܬܐܡܪ ܡܫܝܚܐ ܕܥܘܕܪܢܐ
ܘܐܬܐܡܪ ܠܦܘܪܫܢܐ ܠܐܠܗܘܬܐ ܘܐܬܐܡܪ ܒܚܕܘܬܐ ܘܒܫܠܡܐ.

ܘܗܘܒܠܐ ܕܟܕ ܢܫܬܐܠ ܕܗܘ ܐܦ ܥܒܝܕܐ ܠܗܘ ܕܚܣܝܐ
ܠܐܚܝܢ ܘܐܪܟܐ ܡܢܗܝܢ ܕܡܫܟܚܝܢ ܐܟܚܕ ܠܡܦܫܩܘܬ ܐ
ܡܦܫܩܢܘܬܐ ܘܚܠܦ ܟܠ ܐܬܘܬܐ ܡܫܘܚܬܐ ܘܡܫܡܗܐ ܘܕܠܡܬܚܫܒܐ
ܡܬܐܡܪܢܐ ܘܐܢܫ ܐܠܗܝܢ ܕܟܝ ܚܟܡܬܐ ܗܘܐ ܡܕܪܘܫܬܐ ܣܓܝ
ܣܓܝ ܐܚܐ ܕܡܝܩܪܘܬܐ ܟܠ ܐܬܘܬܐ ܥܠܐ ܘܚܘܫܒ.
ܫܠܡܬ ܠܟܘܠܗܝܢ ܕܡܟܡܐ ܘܡܡܠܠܐ ܠܟܘܢ. ܐܡܝܢ.:

ܐ: ܡܫܟܬܗܘܢ

ܐ - ܡܘܬܒܐ ܘܐܢܫܐ:
1 - ܟܬܒܐ ܕܓܒܠܬܐ ܕܪܘܚܐ
2 - ܕܐܪܐ ܡܟܠܐ ܕܟܠܐ
3 - ܠܡܟܬܐ ܕܟܪ ܐܡܘܢ
4 - ܟܬܒܘܢܐ ܕܠܐ ܡܫܠܡܢܘܬܐ
5 - ܢܝܫܘܗܝ ܕܡܢ ܡܢܘܢ ܟܘܪܟܠܐ.
6 - ܟܬܒܐ ܕܟܘܪܐ
7 - ܘܟܠܐ ܡܢܝܢܬܐ ܕܓܟܬܒܐ ܡܢܝܐ.
8 - ܟܬܒܐ ܕܡܘܪܒܐ
9 - ܟܠܘܢܐ ܘܐܝܬܘܗܝ ܟܠ ܐܢܫܐ.
ܒ - ܪܥܝܢܐ ܘܡܢܟܬܒܐ:
10 - ܟܬܒܐ ܕܡܘܠܐ ܕܟܪ ܟܬܪܐ
11 - ܡܘܡܢܬܐ ܕܟܪ ܟܬܪܐ
12 - ܡܘܡܢܬܐ ܕܟܪ ܡܟܬܒܢ

13 - ܠܒܪ̈ܬܐ ܕܪܘܡܝ ܒܪ ܩܠܘܣ.

14 - ܣܘܢ̈ܗܕܬܐ ܕܦܛܪܝܪܟܐ ܠܘܩܐ

15 - ܐܓܪ̈ܬܐ ܕܡܠܟ̈ܐ

16 - ܡܘܠܟܢܐ ܡܫܝܚܝܐ

17 - ܣܝܡ̈ܬܐ ܕܫܘܒܚܐ ܕܫܠ̈ܝܚܐ

18 - ܕܒܘܪܟܬܐ.

19 - ܢܨܚܢ̈ܐ ܕܡܪܝ ܫܡܥܘܢ ܣܛܘܢܝܐ

20 - ܡܢܝܘܬܐ ܕܡܪܝ ܡܚܝܠ ܕܣܘܪ̈ܝܝ.

21 - ܥܢܝ̈ܢܐ ܕܥܢܝ̈ܬܐ ܕܟܝ̈ܬܐ

22 - ܠܚܡܐ ܕܒܘ̈ܪܟܐ

23 - ܡܐܡܪ̈ܐ ܘܣܘܥܢ̈ܝܬܐ

24 - ܡܟܬܒ̈ܐ ܕܚܘ̈ܬܐ ܕܥܒ̈ܪܝܐ ܘܐܦܩܘ ܠܣܘܪ̈ܝܐ.

25 - ܐܣܛܘܪ̈ܝܐ ܕܡܪܝ ܐܦܪܝܡ

26 - ܐܣܛܘܪ̈ܝܐ ܘܐܦܣܩܘܦܐ ܡܪܝ ܒܘܫܝ.

27 - ܢܨܚ̈ܬܐ ܕܢܘܡܐ

28 - ܠܥܢ̈ܝܬܐ ܕܨܝܢ̈ܝܐ ܘܨܝܢ̈ܝܬܐ

29 - ܦܘܫܩ̈ܐ ܕܡܬܘܡ ܘܦܪܝܫܐ.

ܒ- ܬܘܪ̈ܓܡܐ:

30 - ܟܬܒܐ ܕܢܨܚ̈ܬܐ

31 - ܡܘܠܟܢܐ ܡܫܝܚܝܐ

32 - ܐܓܪ̈ܬܐ ܕܡܠܟ̈ܐ ܢܨܝܚ̈ܐ

33 - ܒܝܬܐ ܕܡܘܟܚ̈ܐ

34 - ܦܘܫܩ̈ܐ ܕܪ̈ܡܙܐ ܘܡܘܪ̈ܟܐ

35- ܡܨܪ̈ܝܐ (ܐܝܓܘܦܛܝ̈ܐ)
36- ܐܣܘܪ̈ܝܬܐ ܘܒܒܠܝܬܐ ܒܝܬܢܗܪ̈ܝܢܝܬܐ
37- ܟܢܥܢܝܬܐ ܘܦܘܢܝܩܝܬܐ
38- ܥܒܪܝܬܐ ܕܥܡܐ ܕܝܗܘܕ̈ܝܐ
39- ܝܘܢܝܐ ܩܕܡܝܬܐ
40- ܪ̈ܘܡܝܐ ܥܬܝܩ̈ܐ.

ܘ- ܬܘܩܦܐ:

41- ܒܝܬܐ ܕܟܬܒܐ
42- ܒܝܬܐ ܕܣܘܟܠܐ
43- ܒܝܬܐ ܕܣܘܦܐ
44- ܕܣܘܦܐ ܕܟܪ̈ܘܒܐ
45- ܕܐܪܥܐ ܩܕܡܝܬܐ
46- ܐܣܛܘܪܝܐ ܕܐܪܥܬܐ
47- ܫܢܬܐ ܕܒܢܝ ܐܢܫܐ
48- ܫܘܚܠܦܐ ܕܙܒܢܐ

ܡܘܕܥܐ: ܐܝܟ ܗܘ ܕܝܢ ܕܐܦ ܠܟܠ ܚܕ ܡܢ ܡܠܦ̈ܢܐ
ܐܝܬܝܗ ܕܡܨܐ ܕܢܓܒܐ ܡܢ ܗܠܝܢ ܡܘ̈ܬܒܐ ܘܡܢ ܣܒܪ̈ܐ
ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܒܗܝܢ ܩܪ̈ܝܢ ܬܠܡ̈ܝܕܐ. ܘܡܫܟܚܝܢ
ܕܢܟܬܒܘܢ ܥܠܝܗܝܢ ܐܝܟ ܢܦܫܗܘܢ.

ܡܣ : ܦܶܛܪܣܒܘܪܓ

ܒܓܘ ܡܟܠܟ ܠܗܡܐ ܕܟܠܬܐ ܕܐܘܣܛܪܝܐ ܘܡܠܟ ܕܢܝܢܓܪܕ ܘܦܶܛܪܣܒܘܪܓ ܕܐܬ ܐܦܣܩܘܦܘܬܐ ܕܐܘܪܝܫ ܠܐܦ̈ ܠܟܘܡܬܐ ܘܠܟܬܐ ܡܟܬܒܘ ܕܒܢܬܐ، ܘܗܘܐ ܐܝܬ ܠܗ ܐܡܬܐ ܕܡܠܘܗܝ :

4 : ܒܡܘܙܐ ܐܣܝܣܘܦܐ
3 : ܪ̈ܗܒ ܕܡܪ̈ܐ
15 : ܒܝ̈ܬܐ ܡܫܝ̈ܚܐ
2 : ܐܪ̈ܟܝܡܝܐ
13 : ܡܣܬ̈ܐ ܐܟܕܝܡܝܐ
105 : ܐܦܪܝܢܘ
160 : ܒܝܬܐ ܡܟܬܒܢܘܬܐ
1 : ܕܝܢܟܐ.

303

ܡܢܗ ܠܗܘܢ ܙܘܡܠܐ ܕܢܬܐ ܘܡܕ̈ܒܢܐ ܘܦܬܟ̈ܬܐ ܘܡܫܐ ܕܟܬܒܐ ܘܒܪܢܘܗܝ ܐܝܟ ܡܫܡܫܢܐ ܘܡܢܐ ܐܚܪܢܐ. ܠܝܒܫܘܗܝ ܡܢܐ ܕܟܠܗ ܟܠܗܝܢ ܕܒܬ̈ܘܗܝ ܟܬܒ̈ܐ ܐܘܪ̈ܫܠܡܐ ܘܫܡܝܐ ܟܠܗܝܢ ܕܡܢܐ ܕܟܬܒܬܐ ܘܒܬܘܬܐ ܕܡܬܠܐ ܘܟܠܗ ܒܐܬܘܟܬܒܗ. ܐܝܟ ܘܐܡܝܢ.

ܘܡܢ ܟܬܒܐ ܕܒܬܘܬ ܒܝܬܐ ܕܡܢܐ ܐܦܝܢ ܒܡܘܠܠܐ. ܩ ܐܘܪ ܐܘܪܝܫܡ
✝ܡ.ܡ.ܡ.ܒܒܫ

Patrik Yakup 3. 1965 Mardin/Deyrulzafaran Manastirina
yaptigi tarihi ziyaretinde, Manastir talabalarla

M.H. Dolabani, Istanbuldaki Meryemana kilisesinin bina temelini atarken (1963)

1930 Rabban Hanna Dolabani Kudus'ta

1963 M.H. Dolabani Deyrulzafaran kapısı önünde Ruhanilerle

M.H. Dolabaninin bacısı MARIN ile (1965)

M.H. Dolabaninin Validesi
merhüme NAIME (1943)

M.H. Dolabani, Halap Metropoliti Mor Diyonosiyos Circis Behnam ile

M.H. Dolabani, USA Metropoliti Mor Athanasius Y. Samuel ile

1963 M.H. Dolabani Deyrulzafaran kapısı önünde Ruhanilerle

1961 Mardin USA Metropoliti Mor Athanasiyos Y. Samuel
Süryani Merkezin ziyaretinde

1961 M.H. Dolabani USA ve Canada Metropoliti Mor Athanasiyos Y. Samuel ve Mardin-Midyat ruhanilerle

1963 M.H. Dolabani Deyrulzafaran ruhani talabalarla

1954 M.H. Dolabani Hums'taki Patrikhane mekamında, Patrik Afrem ve Süryani Hintli Sürye'deki Hindistan Elçisi

M.H. Dolabani 1954 Lise Süryani talabalarla

M.H. Dolabani Derulzafaran Yönetim Kurulu ve Spor takimi ile

Metropolit Hanna Dolabani 1947 resametin sonunda Patrik Afrem Barsaum tarafindan kabul ediliyor

1930 Rabban Hanna Dolabani Kudus'ta

1946 Rabban Hanna Dolabani Hazak/Idil cemmatin ziyaretinde

Rahmetli M.H. Dolapönü'nün seneyi devriyesinde Horiepiskopos Cebrail Aydın tarafından yapılan konuşmanın özeti.

Sayın ve saygı değer toplum, büyük ölülermimizi andıkçe ''bize düşen onlara karşın babalık hukukunu ifa etmiş oluyoruz'', diye ilkeyi daima savunan ebediyetin ölmez varisi büyük insan METROPOLIT HANNA DOLAPÖNÜ de, bir yıl önce büyük ölüler arasına karıştı. Bügün ödev bilen kılise, seneyi devriyesini anıyor. Toplumun mumtaz seçkin bir siması olan M.H. Dolapönü kalbında yaşatiyor, onur duyduğu iyi meziyetlerini dile getirmeyi de görev sayıyor.

Rahmetli Dolapönü, yaşadığı 84 yaşının süresince kimseyi yormadan, kimsenin ilgisini üzerine çekmeden etrafına romantık acıların hiç birini duyma fırsatını vermeden ilim dünyasına nasıl birdenbire doğduysa, Ebediyet alemine de öğle geçip gidiverdi.

M.H. Dolapönü, büyük, yaratıcı, inançlı velud bir uzmandı.

M.H. Dolapönü, kılıseyi ufak yaşta en iyi anlıyan ve onun ilkelerine bağlanan ve koruyan gerçek bir din adamıydı.

M.H. Dolapönü, Süryani Milliyetçiliğini en yüce ve en hassas insan, Süryani edebiyatının yazdığı kitaplariyle buğünkü nesle aktaran rahmetli, duanın Türkçe olarak en mükemmel şekilde ulaştırmasını bildi.

M.H. Dolapönü, Süryani kültüründe yer alanlar, bütün özellikleriyle tanıdı ve tanıttı.

M.H. Dolapönü, kanaatlarını savunmada olğun idi, ince, şair, ruh ve mizac'ın yanında alçak gönüllü ve taviz vermeyen dava adamı oluşu da, mutlaka kayde değer.

M.H. Dolapönü, düşündüğünü savundu, düşüncesiyle beraber yaşadı, düşünce sinin tartışmasını yaptı ve düşüncesiyle beraber yaşadı, düşüncesinin tartışmasını yaptı ve düşüncelerine sadık kalarak öldü.

Kutsal kılise, Doktronciliği, devrimciliği onun yokluğunu acı acı duyarak çekecektir. Kılise ilkeleri onun ölümü ile hiç şüphe yok telafi edilmez bir savuncusundan yoksun kalacaklar, onun yokluğunu her zaman duyacaklardır. Mezarını hiç şüphe yok sayısız meşaleler, renge reng çiçekler örtecektir. Fakat bu çiçekleride bugüne kadar tüm Süryani edebiyatinden onun değerlendirdiği nice eser ve mısralar, nice nimet, sevgi ve fazilet duyğuları, nice tevazu ve iman destanları süsleyecek kendi eser ve mısralardan birer kandil gibi kendi kabrında sonsuz yanacaktir. Ruhun şad olsun, Millet ve kılise yaşasın.

Kutsama ve atamlari:

Kutsama kitabindan anlasildiğina göre, yaptiği atamalar söyledir:

1 - Horiepiskoposliğa	4 adet
2 - Papaz	15 adet
3 - Manastir baskanliklarina	3 adet
4 - Baş Diyakosluğuna	2 adet
5 - Incili Diyakosliğina	13 adet
6 - Yar (Hufidyakno) Diyakosliğina	105 adet
7 - Okuyucu (kuruyo) Diakosliğina	160 adet
8 - Rahipliğe	1 adet
Toplam	303 adet

Bunlardan başka da, bazi kiliselerin açilisini ve kudsamalarini yanisira, bir çok Mabedler, tablitoler ve ruhaniliğe bağli kudsamalar da yaptmistir.

Yüce Allah, onu gökteki kilise kadrosuna katsin, ve hepimize de Tanri nezdinde saviuncu olsun. . .

24 – Mühtelif şiir ve menzumeler
25 – Episkopos Geverginin söyleşi
26 – Oruçla ilgili dua kitabı
27 – Azizlerin özgeçmisi
28 – Deyrulumur tarihi

Türkçe

29 – Namaz ve dua kitabı
30 – Mesihsal öğretimi
31 – Yıllık tôrenlere ait ilahiyeler
32 – Kefö Dhebobe
33 – Deyrulzafaran fidanlığı
34 – Takva Sırrı
35 – Yıl öğütleri (üç cilt)
36 – Mor Mihail kılise tarihi
37 – Azizlere ait öğütler
38 – On emir
39 – Ahikar'ın hikmet kitabı

4(Tercümeleri)

40 – Lulumenthur tarihi Arapçeden Süryanceye
41 – Vaftiz kitabı
42 – Nikah kitabı
43 – Sivil ve ruhanilere ait vefiyet kitabı
44 – Kahinlerin vefiyet kitabı
45 – Kutsal yağlama kitabı
46 – Bilgil kişilere ait Ayin kitabı
47 – Barsalibinin resaleleri
48 – Azizlere ait hısey kitabı

Not: Bu eserlerin içinde basılmayan ve yayılmayan 22 kitap vardır.

Yaşam sürdüğü 84 yılını, Allah Korkusu, ve insanların sevgisi içinde geçiren "Mor Filiksinos Metropolit Hanna Dolapönü'ye" Ulutanrıdan Rahmet diliyor, yeri Cennet ve göklü izzet olması temennisiyle, rahmetlinin de anımsaması ve duası kudsamamıza olsun.

Eserlerı

(Süryanice – Arapçe)

1 – Namaz Bahçesi
2 – Yedi Sır kitabı
3 – Amus oğlunun özgeçmişi
4 – Azizlerin savunması
5 – Buradanlı mor Yakup özgeçmişi
6 – Taziyelerle ilgili kitap
7 – Nezih ve harika kadınlarla ilgili
8 – Ayin kitabı
9 – Kılise kuralları.

Derleleri

10 – Güversin kitabı
12 – Barmadeni şiileri
12 – Bar İbroyo şsirleri
13 – Törenlere ait marş ve ilahiyeler
14 – Patrik Nuh'un şiirleri
15 – David bar Favlos edebiyatı
16 – Mesihsal öğretimi
17 – Öğrenci öğretim kitabı
18 – Arı kutabı
19 – Şedhitso, Suryanice kurallar
20 – Seruçlu mor Yakup'ın özgeçmişi
21 – Kılise Müzik kitabı
22 – Kahinlerle ilgili kitap
23 – Mor Afrem'in söyleşi

kalandığı halde, imanı, azmı ve tükenmez sabrı ile bu amansız hastalığı yenebilmişti. Son anda Tanrının ona yönelik davetiyesi (çağrısı) olacak ki, bu hastalık ölümüne neden oldu.

2 Kasım 1969 kılise takdis pazarında hayata veda eden sayın Metropolit Hanna Dolapönünün bu acı haberi, kısa bir zamanda her tarafa yayılmıştı, bu vefat ile, Süryani kılisesi ışığı sonmüştü.

Heryerden gelen Süryani topluluğu binleri aşıyordu. Cenaze törenini Kadesetlü Patrik Yakup 3. tarafından üstlenmişti. Eşliğinde Hassice Metropoliti mor Istatavos Kuryakos, Turabdin Episkoposu mor İyevennis Afrem Bilgiç olduğu halde, Turabdin, Midyat, İdil, Diyarbakır, Elazığ, Adiyaman, İstanbul, kamışlı, Hassice ve daha başka başka yerlerden gelen, adetleri dört bini aşan ruhani ve halktan oluşan bir toplumu katıldığı bir törenle, Mardin sayın Valisi, Belediye Reisi, Hakimi, Savcısı, Emniyet Müdürü, Garnizon komutanı ve daha çok Devlet memuru ve kılise temsilcileri olduğu halde, resmi bir Devlet ve kılise töreniyle Deyrulzafaranın Azizlere ait kubbedeki özel bir mezarında gömülmüştür. Bu törende öz geçmisini, çalışmasını içeren konuşmalar yapıldı. Övgü şiirler okundu. Bu konuşmaların arasında en çok etkili olmuş ve hazırların dikkatını çeken, sayın patrik mor İğnatiyos 3. Yakup, sayın Horipiskopos Cebrail Aydın (yazar), Mardin Valisinin ve belediye başkanının konuşmalarıdır.

Bu kunuşmalardan sonra, ebedi istirahatgahına verilen Ebediyetin ölmez varisi M.H. Dolapönü'nün ruhu için Deyrulzafaran Manastırında zengin bir yemek sofrası hazırlanır. Cenaze törenine katılanların çoğu da bu yemeye katılır.

Rahmetli, Metropolit Hanna Dolampönü'nün anımsaması için çok yerlerde özel Ayinler düzenlendi, dualar okundu, bazı gazete ve dergilerde onunla ilgili övgü şiirleri yazdı. Bu güne dek de yazılıyor ve anımsaması yapılıyor.

Rahmetli Dolapönü, oldukçe Aydın bir din adamı, ünlü bir tarihçi idi. Ölümünden pek az önce söylediği şu cümle, bu yönünü, veciz bir şekilde ortaya koymuştu.

''Ölümden korkmam, ama ne varki,
ölüm, kalemi kırıyor''....

Geldi... Ve gitti ... Bırakmış olduğu eserler, onu kalplerde her zaman yaşatacaktır.

Metropolit Hanna Dolapönü, zaman zaman sıhhatından dolayı şikayet ettiği olur. Dört kez kendini felç hastalığının pençesinden kurtaran, imanı, azmı ve cesaretiydi. Hertükrlü çalışkanlığı, yapıcılığı ile tüm çevre insanlarına en güzel örnek de olabilmişti. Çağin bilginlerinden sayılan Dolapönü, herhangi bir soruyu cevapsız bırakamazdi. Ünlü bir yazardı. Meşhur bir derleyici ve tefsirci idi. Denilebilirki Metropolit Hanna Dolapönü, doğuştan şairdi, yazardı. Süryaniceyi çok iyi bilirdi, Arapça dil ve gramerine bihakken vakıftı. Çok iyi bir araştırmacı idi. Çalişmaktan yılmazdı, Türkçe Süryanice ve Arapça dilleriyle yazılmış 48 eseri vardır. Bu eserler: Dini, tarihi, ve edebi maiyettedir, çoğu da basılmıştır.

Mor Ígnatıyos Yakup rahmetli Metropolit Hanna Dolapönü cenaze merasiminde (1969).

Vefatı:

Sayın Metropolit Hanna Dolapönü, çoğu kez Felç hastalığına ya-

ettirir, yazar, tercümeler yapar, herkesi okşar, sayar ve sever.

İşte bu sekildeki tevazu eylemleriyle din farkı gözeltmeksizin Süryani Muslamanı demeden herkes tarafından sayılır, sevilir, bilhassa çevre Hükümetin teveccühünü kazanan Metropolit Hanna Dolapönü'ye her taraftan ziyaretine gelen toplum kafilelerini kutlar, oysa ki tatlı tatlı irşad ve yararlı öğütlerde bulunur.

Humus'ta toplanan dördüncü Kutsal kongreye katılmak üzre 9 Kasım 1954, te Süryenin Humus kentine giden Metropolit Hanna Dolapönü'den başka, Irak, Türkiye, Suriye ve başka yerlerden giden Metropolit delegelerin sayısı dokuz'a ulaşmıştı. Çağın sayın Patriği mor İğnatiyos Afram Barsom başkanlığı altında toplanan Sansinod delegeleri tarafından alınan kararlar aşağıya yazılmıştır.

Sansinod'ta alınan kararlar:

1 – Diger Hrıstiyan kılıselerine eşitlik olsun diye doğuş tarihinin kabullanması.
2 – Daha önceki Sansinod'larda alınan kararların teyidi ile bunlara bazı ekler konulması.
3 – Kudus ve Amerika Birleşik Devletlerinin abraşiyelerini yeniden gözden geçirilmesi.
4 – Musul kentindeki ruhani Kolejin kuruluşu, nizam ve gelir gideri.
5 – Toplum içindeki bazı proplemlerin çözümü.
6 – Süryani okullarında öğretilmesi zorunlu Süryanice ve din dersi ile ilgili öğretim ve eğitimi.

Ve daha başka bunlara benzer kanun hükmünde bir karanameyi kutsal kongrenin başkan ve üyeleri tarafından onaylanır, tüm abraşiyeler bir genelge (Manşur) ile yayınlanır, daha sonra kongre üyeleri de ikametgahlarına dönerler.

ram tarafından yönetilen Ayindan sonra, büyük bir toplumun hazır bulunduğu Meryemana kılisesinde, 'Mor Filiksinos', lakabı ile Mardin ve çvresi Metropolitliğine takdis olunarak atanan Metropolit sayın Hanna Dolapönü, teşekkür anlamını taşıyan çok kiymetli bir konuşma yapar. Süryanice yaptığı bu konuşmasiyle de herkes hoşnut olur. Bu takdis törenine sayın Patriğe eşlik eden Metropolitler şunlardır: Mor Klemis Hanna Abacı (Patrik vekili), Mor İyevennis Hanna Gendör (beyrut Metropoliti), mor Athanasiyos Yeşuh Samuil (Kudus Metropoliti), dir.

Bunlardan başka da her taraftan gelen muhtelif sınıflara ait yüzlerce ruhani ve Diyakoslar da vardı. Takdis töreni oldukça parlak ve görkemli geçmişti. Daha sonra yeni Metropolite her taraftan yağan tebrik telgraflarla kutlayarak kendisinden kudsanmak için de onları ziyaret etmeği arzu ve ısrar ederler. Davet edilen yerlerle ziyaret ettiği yerler şunlardır. Şam, Zahle, Beyrut, Hassice ve Kamışlı kentlerini ziyareti esnasında, kendilerine uyğulanan karşılama törenleri anılmağa değer. Zira bu torenler, çok şanlı ve görkemli düzenlenmişti.

19 Haziran Perşembe günü Kamışli kentinden ayrılan Metropolit sayın Hanna Dolapönü, mor Istatavos Kuryakos'un başkanlığı altında büyük bir uğurlayıcı komvoy ile Nusaybin'e, daha sonra da Mardin'e kadar uğurlanır. Kasır kapısında, Mardin ve çevresi Süryanileri tarafından büyük ve sıcak tezahhuratları arasında karşılanan Metropolit Hanna Dolapönü, karşılıyanların alkışlarıyla, kadınların helheleleriyle Mardin Kırklar kılisesine getirildi. Kılisede şükür duasını okuyan Metropolit, daha sonra ziyaretine gelen ziyaretçileri makamında kabul etti.

Midyattan, İdilden, Turabdin ve etrafı çevreden ziyaretine gelen simaların arasında yüzleri geçen din adamları da vardı.

Bundan sonra Metropolit sayın Hanna Dolapönü, Abraşiyesinin (mıntıka) düzen ve intizamına bakar. Kılislerin, Manastırların onarılmasına başlar. Diyakos, papaz ve rahipliğe bairetli atamalar yapar. Bilhassa toplumlardeki etkili konuşmaları anılmağa değer. Herkese iadeyi ziyarette bulunur. Vakıf işlerine bakar, onarır, inşa

darbu görevi başarı ile sürdürür. Bu arada hastalanan Rahıp Dolapönü, tevadisinin Deyrulzafaran manastırında yapılması için sayın Patrikten izin alır. Bu sekilde Dolapönü Deyrulzafaran'a döner. Bir süre istirahat ve tedaviden sonra yavaş yavaş eski sıhhatına kavuşan Rahip Hanna, sayın Patrikten aldığı telgrafta, Hindistan'a olan ziyaretinde kendisine eşlik yapmasını ister. Rahip ise, sayın Patriğe iltihak etmek hazırlığını yaparken, Mardin kılise yönetim kurulu buna engel olur. Zira Mezopotamyanın kılise ve manastırları ve burada kurulu Patriklik makamının tek koruyucusu ve bekçisi Rahip Hanna olduğu kanaatında bulunan kılise kurulu, Rahip Hannanın Mardin dışı çıkmasını sakıncalı bulur, sonucuna varır ve kararlaştırılır.

Sayın Patrik İlyas Hindistana gider ve orada vefat edince, yerine sayın mor İgnatiyos Afram Barsom atanır. Sayın Patriği Mardin toplumu adına kutlamak üzere 2 Ekim 1933 tarihinde sayın Rahip Hanna Dolapönü Humus'a gider ve patrik tarafından sevgile kabullanır. Sayın Rahib'in gerçekçiliği, çalışkanlığı ve kültürelliğini gören sayın patrik, onu Mardin ve çevresi için patrik vekilliğine atar. Bu görevi 1947 yılına kadar en güzel bir şekilde sürdüren rahip Hanna Dölapönü halk ve hükümet yetkilileri tarafından en çok sevilen ve sayılan din adamı olmuştur.

10 Şubat 1946, da Humus kentinin Meryem ana kılisesinde mor Tematavos Metropolit sayın Toma Aras'ım cenaze töreni uygulandığı sırada Rahip Dolapönü ise, Midyat'a gider, vefat eden Mıtran için Süryani toplumu teselli eder, başsağlığında bulunur.

Rahip Hannanın 1947 Mart ayında sayın Patrikten aldığı bir çağrıda, Mardin kılise ruhani ve yönetim kurulu kararıyla da gerçekleşen bu çagırı, 24 Nisan 1947 de Sayın Hanna Hanaşı başkanlığı altında, Mardin ve çevre Süryani tolpumu tarafından Resulayin sınırına kadar uğurlanan rahip Hanna, Halep'te halk tarafından sıcak sevgiyle karşılanır. 28 Nisan'da ise Halep'ten Humus'a gider. Burada Rahip Cırcis ile Hori Abdullah tarafından karşılanır. Daha sonra Patrik tarafından da kabullanarak kutsanır.

4. Mayıs 1947 Pazar günü kadesetlü Patrik mor İgnatiyos I. Af-

ları bu fikirden caydırır. Daha sonra onlarla vedalaşarak Beyru'ten Trenle Haleb'e gelen rahip Hanna, Trablus'a geçer. Burada Fransızlar tarafından onuruna verilen bir ziyafetten ve diger bazı işlerden dolayı bir süre daha ertelenmişsede, daha sonra Urfaya gelir. Urfada Süryani toplumu tarafından karşılanır ve sayın Patrik İlyas'a eşlik eder.

Sayın Patrik İlyas, Urfada Süryani halkın ısrarı üzerine bir ay kalır. Sonra eşliğinde Rahip Hanna Dolappnü olduğu halde, Diyarbakır'a gelir. Diyarbakırda Hükümet temsilcileriyle, Süryani toplumu tarafından sıcak bir sevgi ile karşılanır. Bir ay süreyle de burada kalır. Bu müddet zarfında Rahip Hanna, zamanını öğrencilerin Süryanice, Mesihsal öğretimi öğretmekle değerlendıriyordu. Bir ay sonra sayın Patrik, daha önce Diyarbakırlılar tarafından karşılındığı gibi, Mardin'e uğurlamasıda, Hükümet temsilcileriyle çok kalabalık bir Süryani toplumu tarafından olmuştur.

Sayın Patrik için Mardin'de çok şanlı ve görkemli bir karşılama töreni uyğulanmıştı. Hükümet ve halktan oluşan bu karşılama töreni başka hiç bir zamanda benzeri görülmemiş bir şekilde olmuştu. Törende övgü kunuşmaları, methiye şiirleri okunması yanısıra, yaşa varol sloganları ve kadınların helhelesi arasında, makamı olan Deyrulzafaran'a gelirler. Bu sırada Mor Diyonosiyos Mıtran Cercis'in Hindistan-Milibardan geldiği sayın Patriğe duyurulmuştu. Bunun üzerine sayın Patrik Manastırdeki okulu Süryanice öğretmenliği görevini tekrar rahip Hanna Dolapönü'ye verirler. Dolapônû ise, bu görevde uzun bir süre kalır. Zamanını kitap okumak, derlemek, yazmak ve basmak gibi işlerle değerlendirirdi.

Güzün 1925 inde sayın Selim Azar tarafından Haleb'te inşa edilen mor Afrem kılisesinin takdis ve açılış töreninde bulunmak üzere sayın Patrik, rahip Hanna Dolapönüyü de maiyetine alır. Bu törende Patriğin emri üzerine sayın Dolapönü çok kiymetli bir konuşma yapar. Rahip Hannanın bu konuşmasında herkes duygulanır. Daha sonra sayın Patriğin emriyle 1926 da Kudus'e giden Dolapönü, Kudus'teki Süryani kılise okulunda Süryanice öğretim üyeliğine ve kitap basın ve yayın işlerine de üstlenir. Bu şekilde 1929 yılına ka-

1922 yılı ortalarına doğru Adana'daki öksüz ve kimsesizlerin yvasi ile okulu Lubnan'a taşınmıştı. Bu sırada Rahip Hanna ise hernekadar Halep'e dönmüşsede, sayın Patrikten gelen âni bir emirde şöyle demekteydi: 'General Goro'ye muraccat ettik, Beyrutteki öksüzlerimiz için yeni bir ôğretim kurulu seçilmiştir. Bu okulun Süryanice dalı öğretmenliğine de seni atadık. Yeni görevinizde başarılar dilerken, acil olarak Beyrut'a hareketinizi bize telleyiniz. Oradeki okul Müdürüyle beraber konu ile ilgili emir ve isteklerimizi yerine getirmeye çalışınız ve sonucundan bize bilgi veriniz'.

Bu emir üzerine Rahip Hanna vakıt geçirmeden hemen Beyrut'a hareket eder, hareketini de Sayın Patrik'e Telle bildirir.

Beyrut'a ulaşan Dolapönü, Süryani Toplumunun ileri gelenlerinden sayın Vedi'beyin babası evinde konuklar ve hemen sonra Amerikadeki T.M.S. cemiyetinden yardım ister. Bu istek cemiyet tarafından olumlu karşılanır, şöyle cevap alır: 'Yer, mekân, malzeme bul, yardıma hazırız'.

Sayın Dolapönü bu cevap için ferahlanır, vakıt geçirmeden bir boş salon tutar. Cemaatı salona davet eder, ve ilk Ayini burada yönetir. Ardından da sevgiye daylı, çok dokunaklı bir konuşma yapar. Bu konuşması, hazır olanları çok etkiler. Bunları Sevgiye, birlik ve beraberliğe sıkıca bağlar. Ve bu şekilde her gece geç vakıtlere kadar bu salonda halkla hazbihal yapar, onlara irşad ve telkinde bulunur. Tüm konuşmaları Milliyetçiliğe, dindarlığa ve öksüzlere yardım etmeğe dayalı idi. Bu vesiyeyle Amerika Birleşik Devletlerindeki T.M.S. Cemiyetinin maddi yardımıyla, öksüzlerin bakım eviyle, dini okulu da kormuş olur. Bir zaman sonra sayın Patrik İlyas da Kudusten Adanaya dönmüş oluyor. Maiyetine aldığı keşiş Mihayelle beraber Ankara'ya gidiyor.

Ankarada Gazi Mustafa Kemal paşa tarafından kabullanan Patrik İlyas, Paşanın teveccuhunu kazaniyor ve Atatürk Hükümeti tarafından çok ağırlanıyor.

Bu meyanda da Rahip Hanna Dolapönün Tekrar Türkiyeye dönebilmesi için Devlet makamlarından izin alır. Buna göre durumu telle Beyrutta bulunan rahip Dolapönü'ye bildirmesi yanında da, acele Beyrut'u terklemesi ve ona iltihak etmesini de emreder. Bu karar için çok üzülen Beyrut Süryanileri, evela emre karşı direnmişlerse de, daha sonra Dolapönünün onlara yönelik telkin ve irşadları, on-

nastırına inen Hanna Dolapönü, bu görevi ile akşam mesayısına kadar çalışır, akşam tekrar ikametgahına dönerdi. Bu görevi ile beraber dini kitapların baskısına ve bağlanmasına da üstleniyordu. Bu sırada Müzik (ܡܘܣܝܩܝ), Güvercin (ܝܘܢܐ), Arı (ܕܒܘܪܝܬܐ) ve Şethısto (ܫܬܐܣܬܐ) kitabının birinci cildini de basmıştı.

Bu şekildeki aktif çalışmasıyla, Manastır ın kitap sorunlarını çözmüş oluyordu. Bu vesile ile Manastır sorumluların gönlünü kazanan Rahip Hanna Dolapönü, Deyrulzafaran Manastır kedrosuna girmeye de neden oldu. Bu nedenle de sayın Patrik Abdullah'ın onayı alındıktan sonra Rahip Hanna'nın Deyrulzafaran kadrosuna girmesi kesinleşir. Bu şekilde de Rahip Hanna Manastıra yerleşir.

31 Ağustos 1913 te, Deyrulzafaran Manastırında resmi görevli olmuş Sayın Rahip Hanna Dolapönü, diger görevlerine ek olarak Manastır'ın gelir gider hesapları ve Manastırın yazi işlerile de (genel sekreter) üstlenmiş olur. Aynı zamanda da Hikmet dergisinin basılış ve yayılış işlerini de görmekteydi.

Rahip Hanna Dolapönü, bu görevleri I. Cihan harbı başlamasına kadar sürdürürken, herkes için genel bir silah altına çağırılması durumu olmuştu. Bu sırada da Binebil köyü papazı Yusuf de öldürülmüştü. Bınebil köyü kılisesi de ruhanisiz kalmıştı.

II Ocak 1918 tarihinde, Sayın Mor İgnatiyos Patrik İlyas Şakır tarafından İncili Diyakosluğa, 18 Mart'tada kâhinliğe atanan rahip Hanna Dolapönü, Pazar Ayinlerini Binebil köyü kılisesinde yönetmekle görevliydi. Bu sırada sayın Patriğin Sürye'ye gitme seyahatı karara alınmıştı. Bu uzun seyahat için eşliğinde Rahip Hanna Dolapönü'yü almak suretiyle Suriyenin her tarafını gezer ve halkın denetimini yapan sayın Patrik, bunun ardında da sayın Dolapönü'yü Kudsi şerif'teki Süryani Kılisesiyle ilgili ruhani işleri ve oranın okulu öğretmenliği için geçici olarak gönderir. Sayın Dolapönü bu yeni görevi başında bir süre kaldıktan sonra hastalanır, bu yüzden Halep'e döner ve tedavisinin Deyrulzafaranda yapması için eski görevi başına dönmekte hazırlanırken, bu sırada ruhani kuruldan çıkan bir kararla Rahip Hannanın Adanaya gitmeği, oradaki Meytem okulunda öğretmeği öngörüyordu. Bunun üzerine Adanaya giden Rahip Hanna, burada haylı bir zaman çılışır, çalışmasında gösterdği çabadan dolayı takdire şayan olur. Zira bu okulda bulunan 218 öğrenciye mükemmel Süryanice okuma yazmayı da öğretmişti. Bu öğrencilerin arasında da altı Yehudi öğrenci de vardı. Adanadaki Meytem koleji, sayın Dolapönü sayesinde okulların öncülüğünü de taşımaktaydı.

1900 yılında da Kebbuşiler'in okuluna giren Hanna, Rıskallah Selmo eğitiminde de öğrenimini sürdürmüştür. Kısa bir süre içinde, Aritmetik, Tarih, Coğrafya, Mesihsal öğretimi, Dinler ve Irklar tarihiyle diger ilim dallarında da okumuş, bu süretlede genel kültüre sahip olmuştur.

Nutfo (Meryemana) Manstırındaki Çalışması

Süryani kılisesinin gelenek görenekleriyle yetişmiş, dini, sosyal ve kültürüne yönelmiş sayın Hanna Dolapönü, 1907 yılından itibaren rahiplik mesleğine heveslenmişti. Bu zevkle muptela olduğunu gören babası, Nutfo manastırına yerleşebilmesi için, Masastır Müdürü sayın Rahip Sait ile görüşür. Rahip Sait ise, Hanna'nın Manastıra girmesini uyğun görür. hanna'ya kılise bitişiği bir oda ayırt eder. Ona kitabı Mukaddesten, Mezmur kitabından ve dua kitabından birer adet verir, Hanna ise bütün günü okumak, çalışmak ve ibadetini sürdürmekle deǵerlendiriyordu.

1908 yılı Orucun ikinci haftasının perşembe günü, sabah saat 9 da, kendisi ile Musullu Eyyüb Barsom bilrikte Patrik 2. Abdullah tarafından Rahipliğe takdis olunurlar. Bu kudsamanın ardında da mor İyevennis İlyas Şakır tarafından güzel güzel öğütlerle eğitildikten sonra, Deyrulzafaran sâkinleri tarafından ikametgahı olan Nutfo manastırına kadar uğurlanır. Burada yerleşen Rahip Hanna Dolapönü, bütün zamanlarını kitap okumak, derlemek ve tercüme etmekle değerlendiriyordu. Bu sırada yazdığı, derlediği kitaplarda şunlardır.

a – Geneth ı'den [Süryanice]
b – Töbeye ait Murşud kitabı. [Süryanice]
c – Husoyo tefsiri. [Süryanice]
d – Liturgiye. [Süryanice]
e – Mütevaffa kitabı [Süryanice]
ve saire Gibi kitaplardır.

1910 yılında Deyrulzafaran Manstırında Patriklik ruhani Koleji kurulunca, Diyarbakırda Darılmu'allıminin (öğretmen okulu) den mezun olan sayın Mihail Çıkke, bu okulun müdürlüğüne atanmıştı. Bu okulun Süryanice edebiyatı ile din öğretimi öğretmenliğine de sayın Rahip hanna Dolapönü'ye vermişti. Hergün sabah erken saatlerinde Nutfo Manastırından Deyrulzafaran Ma-

Hanna'nın kirvesi Gebriyel oğlu İlyas Dolapönü'dür. Bu ise daha sonra keşiş olmuştur. İki kardeşinin cedleri olan Melke adı ile çağrılmışsa da, fakat bunlar uzun yaşam sürmeden ölüştü. Bunun için Hanna'nında bu adla tesmiye edilmesi sakıncalı bulurlar, öğlecesine Hanna adını vermişlerdi.

Hanna, ebeveyleri tarafından çok sevildiği için ona bir bakıcı kadın tutulmuştu. Bu kadın ise, Mardin kentinin kuzey batısına düşen Mansuriye köyünden Hana kızı Verdö adlı bir kadındı.

1918 Rabban Hanna Dolabani Deyrulzafaran Öksüz talabalarla

Eğitim ve Öğretimi:

HANNA, altı yaşını bastığı andan itibaren, amcası keşiş Gebriyel ile oğlu İlyas Dolapönü'nün öğretmenliğini yapan Kırklar kılisesi adlı okuluna girmişti. Ayrıca İskender Kebabe (rahip Davut Kebabe), Hasankeyfli keşiş Eliye oğlu Mnaşe, Rıskallah Çıkke (Amerikan koleji öğretmeni) gibi ünlü öğretim üyeleri yanında da okumuştur.

Süryanice okuması, edebiyatı, Müziği, Sÿryaniceden arapçeye tercüme arapçe edebiyatı, grameri, Aritmeik, Türkçe edebiyatı ve Güldeste kitap ilminde ünlü öğretmen Mnaşe ile diger öğretmenlerin öğretimini de okumuştur.

kişi, Mardin'e gelir, evlenir. Beş erkek çocuk babası olur. Bunlardan ikisi evlenmeden önce ölür. Kalanlar, HEDEYE ve HANNA DOLAPÖNÜ (ܕܘܠܐܦܢ) kimliğini taşıyordu. Bu ise rahmetli Patrik Afram Barsom'ın yanında bulunan bir kitaptan kaynaklaniyor. Bu kitap 1810 yılında, Mardin Kırklar kılısesinin ruhanilere bağlı cemaatle ilgili konu edilince, şöyle içeriyor. 'HEDEYE DOLAPÖNÜ ve oğlu YAKUP, Yakupten sonra HEDEYE kimliğine başlar'.

YAKUP HEDEYE DOLAPÖNÜ, diyeceği yerde, yalnız YAKUP HEDEYE demekle yetinmişir. Bundan dolayıdırkii, bu familyanin kimliği, HEDEYE ve DOLAPÖNÜ'ye ayırt edildi.

İmanda çok koruyuculuğuyla tanınmış olan bu aile, bir süre İlyas Şadi ye karşı koymuş, kırklar kılisesi doğu bitişiğindeki bir yerde barınak olarak bir ev almıştı. Bu ise şu anda Ermeni Katoliklerin vakfına bağlıdır.

Bu aileden çok ünlü kişi çıkmıştır. Bunların arasında, Şamması Papazı, Tüccarı, Memuru da vardır. Diyakoslardan Eliye, Yunan, Melke. Kahinlerden, Keşiş Gebriyel, Sait, Gevergis, İliyas ve keşiş Yusuf'tır. Rahiblik sınıfına yönelen iki kişi de Rahip Abdulmesih ve Rahip hanadır. Yine bu aileden vilayet encumenliğine, belediye meclislerine ve daha başka görevlere de giren olmuştur.

Şammas Melke 1870 – 1871 de Diyarbakırda vilayet Encümenliğini yapmıstı. Patrik Yakup vefatında ise, kendisi Diyarbakır ili Encümenliğinde üye idi.

Keşiş Gebriyel, Keşiş İlyas ise, Süryanice elyazısında ünlü yazarlardı, ğayet güzel bir yazı üslübüne sahiplerdi.

Keşiş Gebriyel, arapça, Süryanice ile Antakya sayın Patriklerinin özgeçmiş tarihini yazmış, ayrıca da sayın Patrik İlyas Şakir'ın Hindistana yönelik Mesajlarını da Süryanice elyazısiyle kendisi yazardı.

Doğuşu:

Sayın Hanna Dolapönü, 27 Eylül 1885 Cuma günü Mardin'de doğdu. Ebeveyleri gayet dindar ve Allah korkusu ile dolu kişilerdi. Babası Keşiş Yusuf, Şammas Melke Dolapönünün oğludur. Annesi ise, Makdesi Cercis Gerzelö kızı Naime'dır. Rahip İlyas Şakır (Patrik) tarafından Deyrulzafaran manastırında vaftiz edilen

Daha sonra Selçuklular, Eyyup oğulları, Sefaviler ve Akkoyunlular arasında el değiştiren kent, Yavuz Sultan Selim döneminde Osmanlı topraklarına katıldı. 'MERDİE' de Türk ağzında 'MRADİN' oldu (bu ise Süryanice lisanile de 'Kaleleranlamına' gelir).
Osmanlılar devrinda 24 Sancağından biri olan MARDİN, Cumhuriyetin ilanından sonra İl halıne getirildi. En sonda Türklerin Milli Misak sınırları içine girince, geniş ve refah bir nefes almaya yönelmiş olan Mardin, Türkler tarafından oldukçe sevilmiş, bakılmış ve yeniden ona çekidüzen verilmişti. Güzel güzel yapıtlarla, motifli Medrese ve Mescidlerle, geniş caddelerle, çağın her türlü fen ve tekniğinden yararlanmak süretile süslenen bu kent, gecenin aksettiği elektrik ışığıyle önündeki ovayı nihayet ikinci bir gök kubbesinden farksız kılmaktadır.

M.H. Dolabani yakınlarile

Ailesi:

Savur ilçesinden iki kilometre uzaklığındaki KALUKA köyünden 18 ci asırda Mardin'e gelmiştir. Bu ailenin başkanı, İSO HEDEYE adlı

Mardin Metropoliti Mor Filiksinos Hanna Dolapönü'nin Özgeçmişi

1885 – 1969

Doğum yeri:

Mardin ili, Subarıların ülke merkezi Tılhalaf'a yakın, eski ve tarihi bir kent'tır. M.Ö. 2750 yıllarında bu kente gelen Sümerler, Orta denizin (Mezopotamya ovası) ötesinden geçtiler. Bu kent'in kalesi ise, zamanla M.Ö. 880 de Hitit kıralları olsun, Hanigilyenin sefirleri olsun, ziyaretgahlarrile istirahatgahlari da olmuştu.

'ERDUBE' ile adlandırılan bu tarihi kent, deniz seviyesinden 1200 metre yükseklikteki bir dağın üsťunde kurulmuştur. Doğu ve Kuzey yönleri, bağ bahçelerle çevrilmiş Mardin kenti, güneye bakan bir kuş bakışı varkı, tüm Mezopotamya ovasına hakim, sanki tahtrevanda oturmuş bir gelinden farksızdır.

Zamanla Babil ve Asur uygarlığına sahne olan bu topraklar, üzerine geçmişte 'MEDRE' adı verilen bir kavım, küçük bir kent kurmuştu. Daha sonra bu bölgeyi ellerine geçiren Bızanslılar 'MERDE' yerine 'MERDİE' adını kullanmaya başladılar. Hz. Ömer devrinde, İslam orduları tarafından fetih edilen kent, gittikçe gelişerek büyüdu.

Önsöz

Edebiyetin ölmez varisi Metropolit mor Filiksinos Hanna Dolapönü yaşamının 84 yılı renkli geçmişti. Bu renkli yaşamından etkilenen ruhani, yazar, bilgin ve kültürel kişilerin çoğundan aldığım yazılarda Rahmetlinin özgeçmişini ögrenmek izleniminde bulunduklarını bildiriyordu. Bu arzuyu yerine getirmeyi fırsat bulan bendeniz, rahmetlinin de bana olan öğretmenliğinin emeğine karşın bu ödevi yerine getirmek, benim için ödevlerin en ulvisi ve en zevklısiydi.

Bu eserde, rahmetlinin özgeçmişi ile ilgili bütün vilgiler yer almış değildir. Ancak bu eser bir öncüdür. Ondan yararlanmak isteyenlere ışık tutacak nitelikte olacağı kanısındayım. Bunun daha uzununu, daha genişini de Süryanice ve Türkçe ile yazdığım (henüz basmadığım) rahmetlinin Biyografisinden bir nebzeden ibaret bu kitap, daha önce Patriklik dergisi aracılığıyla tefrika halinde de yayınlanmıştı. Bu ise, şu kitap halinde rahmetlinin ruhuna ithaf etmekle kendimi mutlu sayıyor, sayın okuyuculara da hayırlı olmasını diliyorum.

HORIEPISKOPOS CEBRAİL AYDIN

DOLABANI KÜLTÜR SALONU
Hollanda'da Mor Afrem Süryoyo Manastirinda M.H. Dolabani namina 1983 yilinda inşa edilen salon

DEYRUL'ZAFARAN MANASTIRI

Mardin Metropolitlik Merkez Binasi

Metropolit Mor Filuksinos Yuahanna Dolabani

DOLABANI

Metropolit

Mor Filiksinos Hanna Dolapönü'nun

Özgeçmişi

Yazan:
Horiepiskopos Cebrail Aydın

1988
BAR-HEBRAEUS VERLAG
7585 PK Glane/Losser Glanerbrugstr. 33 Holland
Tel. 053.61 47 64

ܕܘܠܒ

ܣܝܡܬܐ

ܕܡܫܠܡܢܘܬܗ ܘܐܪܥܬܗ

ܕܡܘܠܠܐ ܡܢ ܦܠܘܚܣܠܘܢ ܡܩܝܡ ܕܡܠܐܟ

ܣܝܡܗ

ܡܦܩܢܘܬܐ ܕܒܪ ܥܒܪܝܐ ܕܒܝܬ ܐܦܪܝܡ ܣܘܪܝܝܐ

ܗܘܠܢܕܐ - 1988